

แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัว
พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

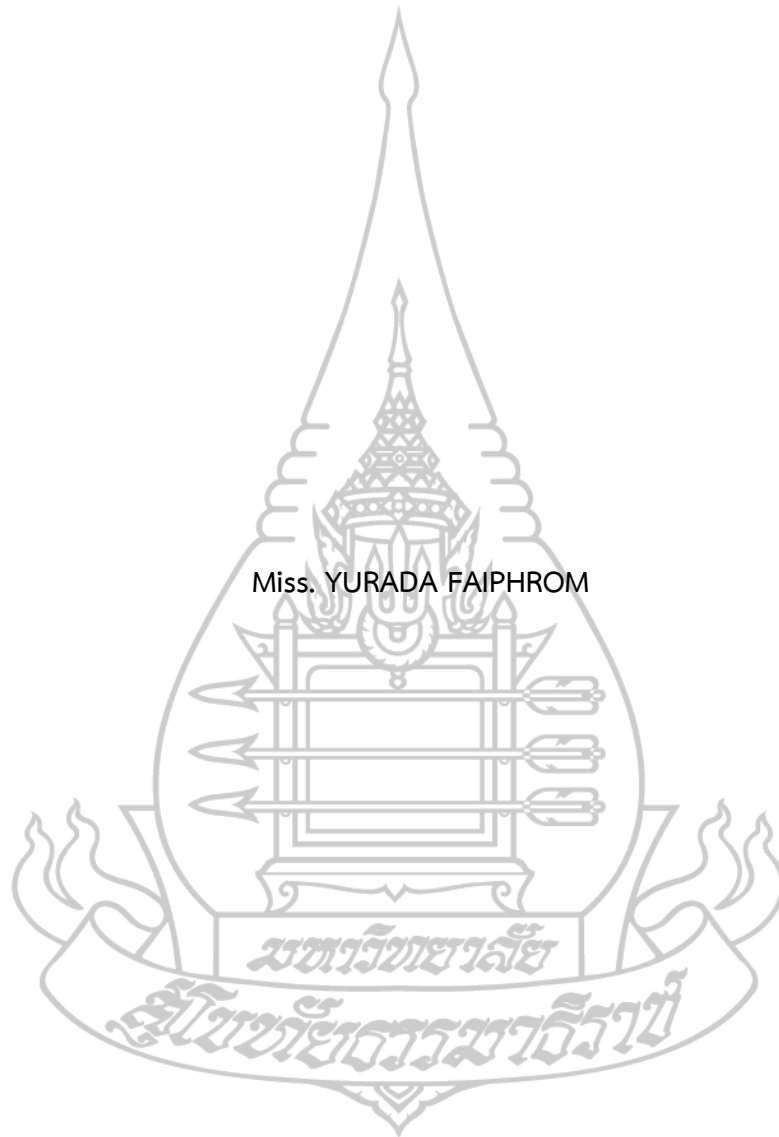

นางสาวยุรดา ฝ่ายพรหม

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

Guidelines for Promoting Participative Administration of
Nongbuapittayakarn School under the Secondary Educational
Service Area Office Loei Nong Bua Lam Phu

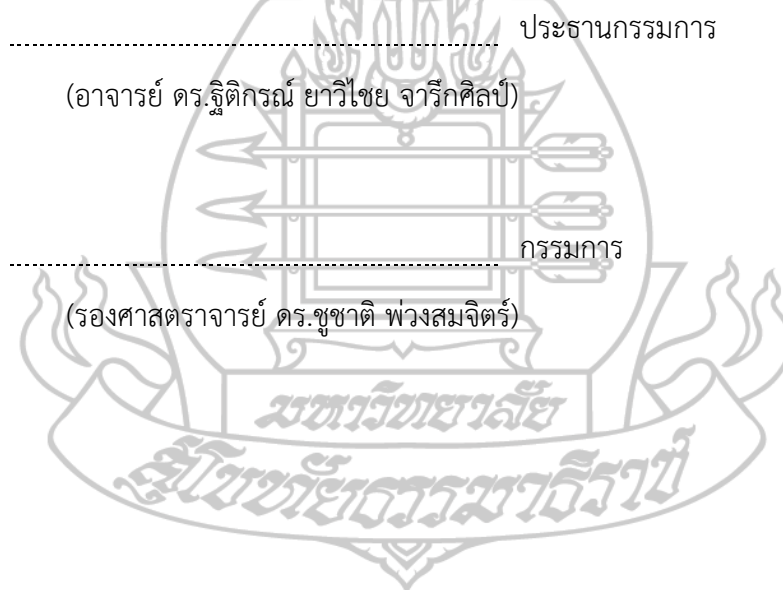
An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration
School of Educational Studies Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน หนองบัว พืษยาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
ชื่อและนามสกุล	นางสาวยุรดา ฝ่ายพรหม
แขนงวิชา / วิชาเอก	บริหารการศึกษา
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.ฐิติกรณ์ ยาวีไชย จาริกศิลป์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา คำนคว่ำอิสระ แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัว
พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
ผู้ศึกษา นางสาวยุรดา ฝ่ายพรหม รหัสนักศึกษา 2632301160
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ฐิติกรณ์ ยาวีไชย จารึกศิลป์ ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน
หนองบัวพิทยาคาร และ (2) แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทย
าคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2566 จำนวน 187 คน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าเกี่ยวกับระดับ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .97 และประเด็นการ
สนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สถิติ
ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์
เนื้อหา

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้ 1) ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วน
ร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้าน
การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และ 2) แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนอง
บัวพิทยาคาร ควรมีการดำเนินการ ดังนี้ (2.1) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ควรสนับสนุน
ทรัพยากรจากภายในและภายนอกสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวาง
แผนการดำเนินงาน ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และเสนอข้อคิดเห็นเพื่อที่จะได้นำความคิดเห็นที่หลากหลายมา
พัฒนาสถานศึกษา (2.2) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ผ่าน
ช่องทางที่ถูกต้องและเป็นจริง เปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการลงมติหรือลง
ความคิดเห็นในการตัดสินใจร่วมกัน (2.3) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรเปิดโอกาสให้ครูและ
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำกับติดตาม ประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษา และแสดง
ความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารงานในสถานศึกษา และ (2.4) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ควร
มีการสนับสนุนสวัสดิการและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับคำชมเชยหรือการยกย่องเชิด
ชูเกียรติจากการดำเนินงานร่วมกัน

คำสำคัญ แนวทางการส่งเสริม การบริหารแบบมีส่วนร่วม มัธยมศึกษา

Independent Study title: “Guidelines for Promoting Participative Administration of Nongbuapittayakarn School under the Secondary Educational Service Area Office Loei Nong Bua Lam Phu”

Author: “Miss. YURADA FAIPHROM”; ID: “2632301160”;

Degree: Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisor: Dr. Thitikorn Yawichai Charueksil; Academic year: 2023

Abstract

The purposes of this research were to study 1) the conditions of participative administration of Nongbuapittayakarn School; and 2) guidelines for promoting participative administration of Nongbuapittayakarn School under the Secondary Educational Service Area Office Loei Nong Bua Lam Phu.

The research population comprised 187 school administrators and teachers in Nongbuapittayakarn School under the Secondary Educational Service Area Office Loei Nong Bua Lam Phu, academic year 2023. The key research informants were seven experts. The research instruments were a rating scale questionnaire on the conditions of participative administration for Nongbuapittayakarn School, with reliability of .97; and focus group discussion form on guidelines for promoting participative administration of Nongbuapittayakarn School. Research data were analyzed using the frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research findings revealed that 1) both the overall and specific aspects of conditions of participative administration of Nongbuapittayakarn School were rated at the high level; the specific aspects of conditions of operation could be ranked from top to bottom based on their rating means as follows: that of participation in operations, that of participation in decision-making, that of participation in evaluation and that of participation in benefits, respectively; and 2) regarding the guidelines for promoting participative administration of Nongbuapittayakarn School, it was found that the school should take the following actions: (2.1) the participation in operations, we should strive for resources from inside and outside educational institutions and encourage teachers and relevant people to participate in planning and jointly carrying out various activities, to put forward various opinions on the development of educational institutions; (2.2) the participation in decision-making, all kinds of information are disclosed through accurate and authentic channels, which provides teachers and relevant people with the opportunity to participate in voting or expressing opinions in making decisions together; (2.3) the participation in evaluation, teachers and relevant people should be given the opportunity to participate in the supervision, monitoring, and evaluation of the operation of educational institutions and express opinions on the administrative process in educational institutions; and (2.4) the participation in benefits, teachers and educational personnel should be supported welfare and encouraged to receive praise or honor from joint actions.

Keywords : Guidelines for promoting; Participative administration; Secondary education

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีจาก อาจารย์ ดร.ฐิติกรณม์ ยาวีไชย จารึกศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องทุกชั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร ที่ให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบและได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้วยความเมตตายิ่งทำให้รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในแขนงวิชาการบริหารการศึกษาที่ให้การอบรมสั่งสอนและบ่มเพาะประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมืองานวิจัย ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษระ จตุพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุริมปรัชญ์ คณินพศุตย์ และนายสันติสุข คำมูล ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ทำให้ผู้ศึกษาได้เครื่องมือในการศึกษาที่มีคุณภาพ

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ช่วยให้การศึกษาในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบคุณคณะครู บุคลากร นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม และตอบแบบสนทนากลุ่ม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาอย่างยิ่ง และจะเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

คุณความดีและประโยชน์อันพึงมีของการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้ความกรุณาต่อผู้ศึกษาตลอดมา

นางสาวยุรดา ฝ่ายพรหม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา	4
กรอบแนวคิดในการศึกษา	4
ขอบเขตของการศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่จะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม	8
บริบทของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	38
ระยะที่ 1 ศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู	38
ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน หนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู	40
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	42
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู	43

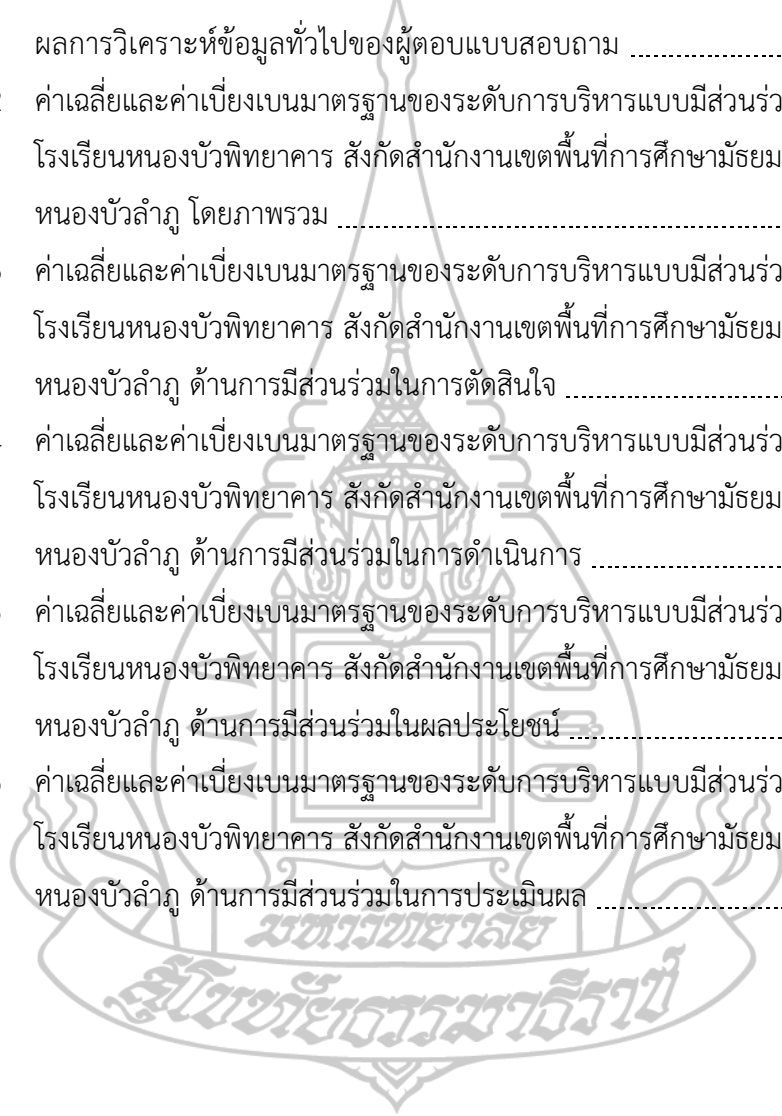
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย หนองบัวลำภู	49
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	60
สรุปการวิจัย	60
อภิปรายผล	64
ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	79
ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	80
ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	91
ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	98
ง การหาคุณภาพเครื่องมือ	100
จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	107
ประวัติผู้ศึกษา	108

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม	24
ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	42
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยภาพรวม	44
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	44
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	46
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	47
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	48

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา 5

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่นมาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561–2580 น.8) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ที่กล่าวถึง การเสริมสร้างบทบาทของทุกภาคส่วนในการร่วมขับเคลื่อน โดยสนับสนุนการประสานกำลังของ “บวร” (บ้าน วัด โรงเรียน) ซึ่งครอบคลุมถึงชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศาสนสถาน สถาบันทางศาสนา บุคลากรและองค์กรทางการศึกษาอาชีวศึกษา จิตอาสาและภาคีการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อแปลงกลยุทธ์ในแผนไปสู่การร่วมแก้ไขปัญหาและการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งสร้างแพลตฟอร์มหรือช่องทางให้ทุกภาคมีโอกาสแสดงความคิดเห็น เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาของชุมชน และร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานในระดับพื้นที่อื่น ๆ ในการขับเคลื่อน ซึ่งจะช่วยให้ชุมชนเข้มแข็งและสนับสนุนให้ชุมชนเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ตลอดจนการขับเคลื่อนผ่านการเสริมสร้างความร่วมมือกับประชาคมและองค์การระหว่างประเทศ โดยเฉพาะประเด็นการพัฒนาที่มีความสำคัญในระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาค (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566–2570, 2565, น.142) สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ในแผนการศึกษาแห่งชาติ กล่าวว่า การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสำหรับประชากรเป็นกลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐในการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยการพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เท่าเทียม และจัดให้มีระบบสนับสนุน และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน

ของสังคมที่มีศักยภาพและความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันในการบริหารจัดการและการตัดสินใจเชิงนโยบายที่ส่งผลต่อกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม ทั้งผู้เรียนและสถานศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาที่เปิดช่องทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร้ขีดจำกัด เพื่อสร้างความเสมอภาคในการศึกษาเรียนรู้โดยไม่จำกัดรูปแบบเวลา และสถานที่ การลดความแตกต่างด้านคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน การส่งเสริมการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา รวมทั้งการมีระบบข้อมูลและสารสนเทศที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบันสามารถบูรณาการเชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลของกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ครอบคลุมด้านสาธารณสุข สังคม ภูมิสารสนเทศ และการศึกษา จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและครอบคลุม ทัวถึง คนทุกช่วงวัย ทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถดูแลและพัฒนาศักยภาพคนทุกคนอย่างรอบด้าน กระจายโอกาสและความเสมอภาคในการรับบริการการศึกษาและเรียนรู้ที่มีคุณภาพตลอดชีวิต โดยไม่จำกัดรูปแบบ เวลา และสถานที่ อันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และการพัฒนาคนให้มีทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะตามกรอบทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560–2579, 2560, น.119–120)

ในขณะเดียวกัน การปฏิรูประบบบริหารและจัดการศึกษาเป็นหนึ่งเรื่องที่ได้รับการผลักดันให้ดำเนินการในกระบวนการปฏิรูปการศึกษา สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, น. 21) ระบุว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการระดับต่าง ๆ จนกระทั่งถึงโรงเรียน การบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงเป็นแนวคิดทางการบริหารในยุคปัจจุบันว่าเป็นแนวคิดทางการบริหารที่เหมาะสมกับยุคสมัย สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จะเห็นได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการบริหารการศึกษาในปัจจุบันเพราะนอกจากจะสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 การบริหารแบบมีส่วนร่วมยังเป็นการตอบสนองความต้องการของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพราะผลที่เกิดจากการบริหารงานมีผลกระทบต่อทุก ๆ ฝ่าย ผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารต้องมีส่วนรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นนอกจากนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมยังสอดคล้องกับบรรยากาศการบริหารในเชิงประชาธิปไตย ซึ่งเป็นบรรยากาศที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในยุคปัจจุบัน

โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร จังหวัดหนองบัวลำภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเลย หนองบัวลำภู เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ก่อตั้งเมื่อปีพุทธศักราช 2514 ระยะเวลา รวม 50 ปี โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษา

ชั้นพื้นฐาน 2551 โรงเรียนในโครงการพัฒนาการศึกษาด้วยเงินกู้ธนาคารโลก (ADB) โรงเรียนต้นแบบ
 หนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน (Lab School) รุ่นที่ 1 โรงเรียนในโครงการห้องเรียนพิเศษ
 วิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี และโรงเรียนได้รับคัดเลือกเข้าโครงการโรงเรียน
 มาตรฐานสากล (World Class Standard School) ผ่านการประเมินและได้รับการรับรองเป็น
 โรงเรียนที่มีมาตรฐานการบริหารจัดการตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ปีการศึกษา 2561 ซึ่งในปัจจุบัน โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มีรูปแบบการบริหารจัดการโดยใช้
 โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และ
 HAPPY School Model ที่มีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครูจัดกระบวนการ
 เรียนรู้ให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน และเป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร
 สถานศึกษา มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยมีการจัดการเรียนรู้ทั้ง
 รูปแบบการระดมสมอง แบบลงมือปฏิบัติจริง แบบร่วมมือกันเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการคิด
 กระบวนการแก้ไขปัญหาเป็นหลัก และเน้นเรื่องการอ่านออกของผู้เรียนเป็นเรื่องสำคัญที่สุด
 โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนอ่านคล่องและเขียนคล่องตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการพัฒนา
 ครูทุกคนให้มีความสามารถในการนำเทคนิควิธีสอนให้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียน ใช้สื่อเทคโนโลยี
 ในการจัดการเรียนการสอน มีแหล่งเรียนรู้และแหล่งสืบค้นข้อมูล ได้แก่ ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์
 ห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น (โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร, 2565) ทั้งนี้ จากรายงานผลการประเมิน
 ตนเองของสถานศึกษา ด้านคุณภาพของผู้เรียน พบจุดที่ควรพัฒนา คือ ควรมีการส่งเสริมให้ครูพัฒนา
 เทคนิคในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหา
 ของผู้เรียน และพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและครอบคลุมทุกพื้นที่
 ภายในสถานศึกษา อีกทั้งยังต้องเร่งพัฒนาด้านการนำเสนอ การอภิปรายและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 อย่างสมเหตุสมผล พัฒนาแก้ไขทักษะการแก้ไข ปัญหาตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมใน
 ด้านทัศนคติต่อความเป็นไทย ไม่หลงใหลกับค่านิยมที่ไม่เหมาะสมจนเกิดการลอกเลียนแบบ
 นอกจากนี้ต้องพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น และเพิ่มคะแนน O - NET ให้สูงขึ้นมากกว่า
 คะแนนเฉลี่ยของระดับประเทศทุกรายวิชา ด้านกระบวนการ บริหารและการจัดการ พบจุดที่ควร
 พัฒนา คือ ควรมีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการจัดการศึกษา
 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มากขึ้น สร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา
 ของโรงเรียนให้มีความเข้มแข็งมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อผลของการจัดการศึกษาและมีการขับเคลื่อน
 คุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องควรจัดกิจกรรมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพิ่มมากขึ้นและ
 อย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้แก่ชุมชนได้ทราบผลการดำเนินงานของโรงเรียนอยู่เสมอ
 และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีจุดที่ควรพัฒนา คือ การนำภูมิ

ปัญหาท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ และการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนทันทีเพื่อนักเรียนจะได้นำไปพัฒนาตนเอง (โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร, 2566)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ซึ่งจะได้ข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์จากการศึกษาไปเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับปรุง พัฒนา และสร้างแนวทางการบริหารอย่างเป็นระบบ และส่งผลให้นักเรียนได้รับการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับประโยชน์สูงสุด

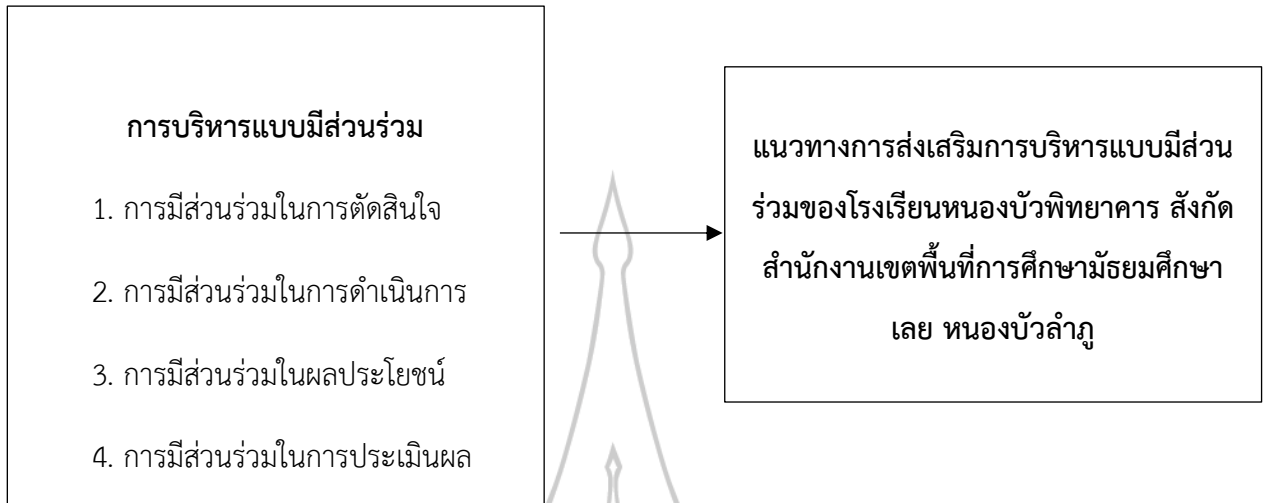
2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

3. กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผู้วิจัยสังเคราะห์กรอบแนวคิดของนักวิชาการและนักวิจัยเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนของ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2541) ; ภูเบศร์ เข้มทอง (2561) ; จตุพล โนมณี (2562) ; ดวงสุดา ผาติ อภินันท์ (2562) ; เดือนเพ็ญ ยลไชย (2562) ; ธัชกร จับใจนาย (2563) ; จีระภา มีทวยหลิม (2564) ; พรเทพ เหมรานนท์ (2564) ; ราม เรือนทองดี (2564) ; สุรภพ นาคคนชม (2564) ; ธัญญิศาธิษฐ์ ชิตสนิท (2565) ; ศิริเกศ เพ็ชรขำ (2565) ; Cohen & Uphoff (1980) ; Shadid (1982) โดยนำข้อมูลที่ได้รวบรวมมาทำการจัดกลุ่มและทำการสังเคราะห์แล้วได้ตัวแปร ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มาใช้ในการศึกษาตัวแปร ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

4. ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่สร้างขึ้นเพื่อศึกษาระดับของการบริหารแบบมีส่วนร่วมและเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

4.1 ขอบเขตด้านตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยมีการสังเคราะห์แนวคิดจากนักวิชาการต่างๆ ประกอบด้วย ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2541) ; ภูเบศร์ เข้มทอง (2561) ; จตุพล โนมณี (2562) ; ดวงสุดา ผาต้อภินันท์ (2562) ; เดือนเพ็ญ ยลไชย (2562) ; วัชร จับใจนาย (2563) ; จีระภา มีหวายหลิม (2564) ; พรเทพ เหมรานนท์ (2564) ; ราม เรือนทองดี (2564) ; สุรภาพ นาคคนชม (2564) ; ธัญญิกิษฐ์ ชิดสนิท (2565) ; ศิริเกศ เพ็ชรขำ (2565) ; Cohen and Uphoff (1980) ; Shadid (1982) ได้ตัวแปรประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มาใช้ในการศึกษาตัวแปร

4.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2566 จำนวน 187 คน โดยเก็บข้อมูลทั้งหมด

4.3 ขอบเขตด้านเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัยและเก็บข้อมูลในช่วงระหว่างเดือน เมษายน พ.ศ. 2566 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง วิธีการ หรือกระบวนการ ที่ผู้บริหารสถานศึกษาช่วยเหลือและสนับสนุนให้เกิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา

5.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ กำหนดเป้าหมาย วางแผน แสดงความคิดเห็น และทำงานอย่างมีอิสระโดยที่ทุกฝ่ายร่วมกันทำให้องค์กรนั้นดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

5.2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการรับรู้เข้าใจปัญหา วางแผน ตรวจสอบ และตัดสินใจในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด

5.2.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานตามภารกิจอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรม

5.2.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษา ซึ่งอาจเป็นในเชิงปริมาณและคุณภาพ เช่น สิ่งตอบแทน รางวัล ค่าชมเชย การยกย่องเชิดชูเกียรติ และสวัสดิการอื่นๆ เป็นต้น

5.2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำกับติดตาม ประเมินผล สรุป รายงานผล และเสนอแนะแนวทางการดำเนินการของของการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษาเพื่อนำมาวางแผนในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

5.3 ครู หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษา ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และครูอัตราจ้างในโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

5.4 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

5.5 สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนหนองบัวพิทยาคารที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู

6. ประโยชน์ที่จะได้รับ

ผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ดังนี้

6.1 โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ได้ข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนขับเคลื่อนนโยบายในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา

6.2 โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แนวทางการบริหารของสถานศึกษาเพื่อให้สามารถบริหารการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอเรียงลำดับตามหัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1.1 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1.2 ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1.3 องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2. บริบทของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1.1 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ชูชาติ พวงสมจิตร (2555, น. 209) ได้สรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้เข้ามามีส่วนในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญต่อการบริหารหน่วยงาน

เดือนเพ็ญ ยลไชย (2562, น.32) ได้สรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ยอมรับในเป้าหมาย สำนึกในความรับผิดชอบและมีความผูกพันกับองค์กรที่ตนปฏิบัติงาน เกิดความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน องค์กรมีเป้าหมายเดียวกันทำให้เกิดการยินยอมที่จะปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ยอมรับและสนับสนุนทำให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่องค์กรกำหนด

ไชยา หานุภาพ (2564, น.13) ได้สรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญ

ต่อการบริหารหน่วยงานโดยมีลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมทำ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมควบคุม และตรวจสอบในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีอิสระ โดยกระทำด้วยความเต็มใจเพื่อให้งานนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ปาริชาติ แก้วสาร (2564, น.26) ได้สรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน การแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบและร่วมมือกันตลอดจนการประเมินผล โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ มีสิทธิในการตัดสินใจร่วมกันกับผู้บริหารและมีความอิสระในการปฏิบัติงาน โดยทุกฝ่ายต่างมุ่งที่จะสนับสนุน และทำให้เกิดประสิทธิผลต่อองค์การตามที่วางไว้

ฉัญภิศิษฐ์ ชิตสนิท (2565, น.21) ได้สรุปว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีโอกาสนำบุคลากร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การสนับสนุน การปฏิบัติงาน การพัฒนาการศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษา ดังนั้น ประสิทธิภาพขององค์กรจึงขึ้นอยู่กับความร่วมมือที่ส่งผลให้เกิดภารกิจประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายดังที่ทุกคนคาดหวัง

บุษบา เคณะอ่อน (2565, น.14) ได้สรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่บุคลากรในองค์กร ร่วมกันปฏิบัติงานต่าง ๆ ในลักษณะที่มีความรับผิดชอบร่วมกัน มีการระดมความคิดการตัดสินใจทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อเป้าหมายในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร

วัชรกร ชวดกลางลา (2565, น.21-22) ได้สรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลที่เป็นผู้บริหารในองค์กรเปิดโอกาสให้สมาชิก เข้ามามีส่วนร่วมได้แสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อันเป็นการสร้างแรงจูงใจ ความรับผิดชอบในหน้าที่ของสมาชิกที่ได้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ร่วมวางแผน โครงการร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามประเมินผลองค์กรภายใต้พื้นฐานของความเป็นประชาธิปไตยที่จะเป็นที่ยอมรับ ลดความขัดแย้งภายในองค์กร และสร้างผลประโยชน์ร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กร

ศิริเกศ เพ็ชรขำ (2565, น.11) ได้สรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลทุกฝ่ายได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในด้านแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

Cohen and Uphoff (1980, pp. 222) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึงการเกี่ยวข้องกันของแต่ละบุคคลเพื่อการปรับปรุงสถานะความเป็นอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน ซึ่งได้อธิบายไว้ 4 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

Yukl (1981, หน้า 15 อ้างถึงใน ทับทิม แสงอินทร์, 2559, หน้า 15) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นลักษณะการบริหารที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีอิสระในการทำงาน ตลอดจนมีสิทธิในการเสนอความคิดเห็นเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาซึ่งลักษณะดังกล่าวย่อมเป็นแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความพึงพอใจ และมีผลการปฏิบัติงานสูงขึ้น

Robbins (1990, pp. 356) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจกับผู้บริหาร

Newstorm & Davis (1993, pp. 247) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง จิตใต้สำนึก อารมณ์ ความรู้สึกและความผูกพันของบุคคลที่ต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อเป้าหมายของกลุ่ม

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารองค์กรเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ กำหนดเป้าหมาย วางแผน แสดงความคิดเห็น และทำงานอย่างมีอิสระโดยที่ทุกฝ่ายร่วมกันทำให้องค์กรนั้นดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.2 ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

จันทร์จิรา สุดใจ (2560, น. 15) ได้สรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความสำคัญคือ การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสามัคคีหรือการทำงานในหมู่คณะ เกิดความรู้สึกผูกพันในการปฏิบัติงานต่อองค์กร ส่งผลให้เกิดความตั้งใจในการทำงาน ช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เป็นการแบ่งปันอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารให้สมาชิกในองค์กรก็จะช่วยให้บุคลากรในองค์กรมีความรู้สึกดีในการทำงานร่วมกัน รู้สึกเป็นการทำงานเป็นทีม หรือองค์กรเดียวกัน ส่งผลให้เกิดความสมัครสมานสามัคคี และเป็นรากฐานกำลังของการทำงานเป็นทีม

ดวงสุดา ผาติอินันท์ (2562, น. 22) ได้สรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อการบริหารหรือการจัดการองค์กรทั้งในด้านทฤษฎี ด้านการปฏิบัติ นำไปสู่กระบวนการวางแผน ตัดสินใจ การดำเนินงาน การประเมินผล การแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กรร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายความสำเร็จขององค์กร

เดือนเพ็ญ ยลไชย (2562, น.32) ได้สรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญโดยมีการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ยอมรับในเป้าหมาย สำนึกในความรับผิดชอบและมีความผูกพันกับองค์กรที่ตนปฏิบัติงาน เกิดความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน องค์กรมีเป้าหมายเดียวกันทำให้เกิดการยินยอมที่จะปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ยอมรับและสนับสนุน ทำให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่องค์กรกำหนด

ธัชกร จับใจนาย (2563, น. 16) ได้สรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารการศึกษาในปัจจุบัน เพราะนอกจากจะสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การบริหารแบบมีส่วนร่วมยังเป็นการตอบสนองความต้องการของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพราะผลที่เกิดจากการบริหารงานมีผลกระทบต่อทุกๆ ฝ่าย ผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารต้องมีส่วนรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมยังสอดคล้องกับบรรยากาศการบริหารในเชิงประชาธิปไตย ซึ่งเป็นบรรยากาศที่เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ในยุคปัจจุบัน

ปาริชาติ แก้วสาร (2564, น. 30) ได้สรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญในการจัดการศึกษาของไทยเพราะทำให้เกิดผลในการพัฒนาสังคมไทย การเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลให้งานในองค์กรบังเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำองค์การไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ บุคคลทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการ ร่วมประเมินผลงาน ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของงานอย่างแท้จริง

พรเทพ เหมรานนท์ (2564, น. 14-15) ได้สรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อผู้บริหาร การทำงานในองค์กรจะไม่สามารถประสบความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายได้ถ้าปราศจากการร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมและประสานงานกันอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อมุ่งประโยชน์ให้แก่องค์กร การสร้างบรรยากาศทำงานแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความเข้าใจในปัญหาของหน่วยงาน การบริหารแบบการมีส่วนร่วมเน้นความสำคัญในการจูงใจผู้ทำงานและการสร้างองค์การไปสู่เป้าหมายนั้น องค์กรจึงถูกสร้างขึ้นมาสอดคล้องความต้องการของผู้ที่ทำงาน ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารงานและผู้ร่วมงานทุกระดับในองค์กร ช่วยลดความขัดแย้งในการทำงานเพิ่มพูนความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานช่วยให้ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตดีเป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในโครงการได้มีส่วนร่วมและมีความสำคัญในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนาองค์กรที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจ

วัชรกร ขวตกลางลา (2565, น. 23) ได้สรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญในการช่วยให้ผู้บริหารสามารถดำเนินการบริหารองค์กรด้วยความราบรื่น บุคคลมีความรักความผูกพันต่อองค์กรการเกิดความรู้สึกที่ดีต่อภารกิจที่รับผิดชอบ มีการวางแผนทำงานร่วมกันเป็นทีม ส่งผลประสิทธิภาพขององค์กรทำงาน ซึ่งฝ่ายบุคคลผู้บริหารจะได้รับการยอมรับและความเชื่อมั่นจากบุคลากร บุคลากรเกิดขวัญและกำลังใจ มีความกระตือรือร้นที่อยากจะทำงาน มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มศักยภาพของทีมงานให้มีประสิทธิภาพ มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรหลายๆ ฝ่ายมีส่วนร่วมคิดร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมลงมือปฏิบัติ ร่วม

ติดตาม ประเมินผล ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรมีความคล่องตัวมีความโปร่งใสมีความรับผิดชอบร่วมกันต่อผลสำเร็จขององค์กร ดังนั้น การบริหารแบบมีส่วนร่วม ต้องอาศัยปัจจัยหลากหลายทฤษฎี เช่น ทฤษฎีประชาธิปไตยแบบให้มีส่วนร่วม ทฤษฎีการจูงใจ ทฤษฎีจิตวิทยาสังคม ทฤษฎีการสร้างผู้นำและทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ โดยบุคคลผู้บริหารสามารถนำทฤษฎีต่างๆมาบูรณาการเพื่อประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพองค์กร และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากที่สุด

Likert (1967, pp. 5-25) ได้สรุปว่า ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ ผู้บังคับบัญชารับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใต้บังคับบัญชา เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ถกเถียงปัญหากับตนได้ ยอมรับนับถือและไว้วางใจกัน ผู้บังคับบัญชากระตุ้นจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่เกี่ยวกับการบริหารกิจการขององค์กร กระตุ้นให้เกิดทัศนคติในทางเกื้อกูลกับองค์การ นำองค์การไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ระบบการติดต่อสื่อสารภายในองค์การมีความคล่องตัว เป็นไปในแนวตั้งและแนวนอน ข่าวสารภายในองค์การมีความถูกต้องและเชื่อถือได้ ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชามีปฏิสัมพันธ์กันอย่างเปิดเผยและโดยกว้างขวาง การปฏิบัติงานและกิจกรรมต่างๆภายในองค์การ การตัดสินใจต่างๆ กระทำโดยกลุ่มในทุกระดับขององค์การ เปิดโอกาสให้กลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงาน ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายมากขึ้นและถูกต้องตามความประสงค์อย่างแท้จริง การควบคุมงานจึงมีลักษณะกระจายไป ในผู้ร่วมงานมีการควบคุมกันเอง และเน้นเรื่องการแก้ปัญหาเป็นหลัก หลีกเลี่ยงการควบคุมด้วยวิธีตำหนิหรือกล่าวหา ผู้บังคับบัญชาเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร โดยวิธีการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดการทำงานที่ผลงานสูงสุดและสำเร็จตามวัตถุประสงค์

Hoy and Miskel (1987, pp. 11-14) ได้สรุปความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า เป็นการเน้นถึงความสำคัญของกลุ่มมากกว่าตัวบุคคล และมีความเชื่อว่าการทำงานเป็นกลุ่มจะก่อให้เกิดผลงานที่ดีกว่าส่วนบุคคลและเชื่ออีกว่าการมีส่วนร่วม การร่วมมือ การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน และการแบ่งปันอำนาจ จะทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน

Hack, Candoli & Ray (1995, pp. 261) ได้สรุปความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า เป็นความต้องการมีส่วนร่วมในปัจจุบันมีมากขึ้นเรื่อยๆ และมากกว่าในอดีตที่ผ่านมาจะเป็นพลังสำคัญที่ขับเคลื่อนมาสู่ระบบบริหารในโรงเรียนอย่างรวดเร็ว โดยการวางแผนให้ผู้ปกครอง ประชาชน นักเรียน ทีมงาน และคณะกรรมการโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารองค์กรในยุคปัจจุบัน เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาและสังคม ดังนั้น การบริหารโดยให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ตัดสินใจ และแสดงความคิดเห็นจะช่วยให้เกิดความรักและผูกพันต่อองค์กร และจะทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน

1.3 องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ชูชาติ พวงสมจิตร (2541, น. 19) กล่าวว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนมี 4 ขั้นตอน ซึ่งสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบ ได้ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดความต้องการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการจัดลำดับของความต้องการนั้น

2) การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน เป็นขั้นที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงานและกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่จะใช้โครงการ

3) การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์และแรงงานหรือโดยการบริหารงานและประสานงานตลอดจนการดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

4) การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินว่า โครงการที่พวกเขาดำเนินการนั้น บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลนี้อาจเป็นการประเมินผลย่อย (Formative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการที่กระทำเป็นระยะๆ หรือการประเมินผลรวม (Summative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปของโครงการทั้งหมด

ภูเบศก์ เข้มทอง (2561, น.5) กล่าวว่า สภาพการมีส่วนร่วม เกี่ยวข้องกับกระบวนการร่วมมือของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการประพฤติปฏิบัติให้เกิดการมีส่วนร่วมกับการบริหารโรงเรียนและได้มีการควบคุมตรวจสอบ และตัดสินใจในการประเมินผลกิจกรรมทางการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้วย 4 ด้าน ซึ่งสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบ ได้ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมใจการตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการร่วมมือโดยผู้บริหารให้ครูได้มีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าใจสภาพปัญหา ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจเลือกกิจกรรมโดยพิจารณาตัดสินใจจากการใช้มติเสียงข้างมากเป็นข้อยุติ ร่วมคิดกิจกรรมการสอนให้สอดคล้องกับสาระวิชาและบริบทของโรงเรียน จัดประชุมย่อยเพื่อทำแผนการสอนและเกณฑ์การวัดผล/ประเมินผลมีการพิจารณากำหนดเกณฑ์การให้รางวัลเพื่อสร้างให้เกิดแรงจูงใจ และคัดสรรครูที่มีความสามารถพิเศษเพื่อสอนในกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการร่วมมือโดยผู้บริหารให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางแผนไว้อย่างต่อเนื่องในทุกขั้นตอน มีการติดต่อประสานงานในแต่ละกลุ่มสาระวิชาในการดำเนินงาน เกิดแรงจูงใจในการทำงาน มีการบูร

ณาการองค์ความรู้เพื่อมาประยุกต์ใช้ และมีการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งมีการพัฒนา รูปแบบหรือเทคนิคการสอนในกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง กระบวนการร่วมมือโดยผู้บริหาร ผู้บริหารให้ครูได้มีส่วนร่วมพิจารณารางวัลตามเกณฑ์ ร่วมชื่นชมยินดีในผลงานอันเกิดจากความสำเร็จ ของกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีของครูและนักเรียนมีส่วนร่วม ได้รับชื่อเสียงหรือรางวัลในการ นำเสนอผลงานและไปใช้ประโยชน์ ส่งเสริมการสร้างรายได้และมีความพึงพอใจต่อผลสำเร็จของการ จัดการกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง กระบวนการร่วมมือโดยผู้บริหารให้ครู ได้มีส่วนร่วมในการติดตามผลการจัดกิจกรรมรายงานผลการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ประเมินผล และทำการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือในการประเมินผล รวมทั้งมีการทบทวนการทำงานในขั้นตอนต่างๆ ของกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้หลังจากมีการ ประเมิน

จตุพล โนมณี (2562, น. 8) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่ เปิดโอกาสให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล เข้ามามีส่วนร่วมในภาระ งานและหน้าที่บริหาร มีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล และรับผลประโยชน์ในกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถสังเคราะห์เป็น องค์ประกอบ ได้ดังนี้

1) การร่วมวางแผน หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล มีส่วนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือในการดำเนินการ การวางวิธีการติดตามผล การ ตรวจสอบและการดูแลรักษา เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์ การมีส่วนร่วมใน การกำหนดรายละเอียดหรือวิธีการดำเนินงานขององค์กร และการร่วมวางแผนปรับปรุงแก้ไขปัญหา เพื่อติดตามผลการดำเนินงานและมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการขององค์กร

2) การร่วมดำเนินการ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล มีส่วนร่วมในการจัดและการเข้าร่วมโครงการกิจกรรมต่างๆขององค์กร เช่น การร่วม ออกแรง การร่วมบริจาคทรัพย์ การร่วมทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการ ประสานขอความร่วมมือโดยดำเนินงานตามแผนที่วางไว้และมีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการ ทำงานให้ดีขึ้น

3) การร่วมประเมินผล หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล มีส่วนร่วมในการควบคุมและการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด เช่น เมื่อการ ดำเนินงานเสร็จสิ้นแล้ว ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจตราดูแล รักษาและประเมินผลประโยชน์ที่ เกิดขึ้นจากโครงการ โดยการมีส่วนร่วมในงานในการให้ข้อมูล การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความ

คิดเห็น การมีส่วนร่วมเสนอผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการเสนอแนวคิดในการปรับปรุงและแก้ไขงานต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น

4) การร่วมรับผลประโยชน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล ร่วมกันรับประโยชน์จากการร่วมดำเนินงาน ประกอบด้วย การร่วมรับผลประโยชน์ทางวัตถุ การร่วมทางสังคม และการร่วมรับประโยชน์ส่วนบุคคล

ดวงสุตา ผาติอภินันท์ (2562, น. 7 - 8) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ให้ความไว้วางใจและเปิดโอกาสให้ข้าราชการครูเข้าไปมีส่วนร่วมในด้านการตัดสินใจ ด้านการตั้งเป้าหมายร่วมกัน ด้านการดำเนินงาน และด้านการรับผลประโยชน์ ซึ่งมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครู โดยอยู่บนพื้นฐานแนวความคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่และการให้อิสระในการทำงาน ก่อให้เกิดการประสานสามัคคีระหว่างผู้บริหารและข้าราชการครู เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ผู้บริหารต้องรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกฝ่าย และให้การสนับสนุนส่งเสริมในกรณีเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมเท่าที่จะทำได้ ทำให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบ ได้ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจระหว่างผู้บริหาร และข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขและพัฒนาสถานศึกษา ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ และด้านบุคลากร

2) การมีส่วนร่วมด้านการตั้งเป้าหมายร่วมกัน หมายถึง การตั้งเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน ของผู้บริหารและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ในการกำหนด นโยบาย วัตถุประสงค์ วิธีการและแนวทางการดำเนินงานในการแก้ไขพัฒนาสถานศึกษาก่อนการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ซึ่งต้องกำหนดให้ครบทั้ง 4 ด้านเพื่อความสมดุล คือ ด้านการเงิน ด้านบุคคล ด้านกระบวนการ และด้านการเรียนรู้ รวมถึงต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งเป้าหมายที่ดีจะต้องมีความเฉพาะเจาะจง สามารถวัดได้โดยยึดการกระทำเป็นหลักภายใต้ข้อจำกัด ด้านเวลาและทรัพยากร

3) การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน หมายถึง ความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานอย่างเต็ม ความสามารถระหว่างผู้บริหารและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

4) การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ หมายถึง การรับผลประโยชน์อันเป็นผลจากการที่ ข้าราชการครูมีส่วนร่วมในการแก้ไขและพัฒนาตนเอง ผู้เรียน ชุมชน และสถานศึกษาสังกัด

สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ตั้งแต่กระบวนการตัดสินใจจนถึงการดำเนินงาน โดยอาจจะ เป็นผลประโยชน์ทางด้านร่างกาย ทางด้านจิตใจ ทางด้านวัตถุ หรือการยอมรับจากสังคม

เดือนเพ็ญ ยลไชย (2562, น. 7 - 8) กล่าวว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา เป็นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารจัดการสถานศึกษาทั้ง 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในด้านการวางแผนปฏิบัติงาน ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน และด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้กิจกรรมนั้นสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบ ได้ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองนักเรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการดำเนินงานทั้งงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหารทั่วไป โดยมีการกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการทำงาน แนวทางการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา การวางแผนการจัดตั้งและใช้จ่ายงบประมาณต่างๆ การจัดสรรบุคคลเพื่อรับผิดชอบงานแต่ละกิจกรรม และโครงการ ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของชุมชน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้ได้

2) การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองนักเรียนในการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากหลายๆทางเลือกที่ได้พิจารณาหรือประเมินอย่างดีแล้วว่าเป็นทางให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์การ การตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญและเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากรภายในองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การประสานงาน และการใช้งบประมาณต่างๆ ซึ่งการตัดสินใจเกี่ยวข้องกับทางเลือก โครงสร้างองค์การ และพฤติกรรมของคน ผู้บริหารต้องมีเทคนิคในการตัดสินใจ มีการระดมสมองเพื่อประเมินทางเลือก การใช้เกณฑ์ของกลุ่มในการตัดสินใจและวินิจฉัยปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไข

3) การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานทั้งทางด้านงานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารทั่วไป และงานงบประมาณ มีการสนับสนุนในด้านทรัพยากร งบประมาณ แรงงาน บุคลากร สถานที่ในการดำเนินงาน โครงการงานกิจกรรมของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้วางแผนไว้

4) การมีส่วนร่วมด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองนักเรียนในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีการตีค่าจากการวัดผลและกำหนดคุณค่า โดยอาศัยเกณฑ์ซึ่งมีการกำหนดเกณฑ์ไว้อย่างหลากหลายเพื่อให้

สอดคล้องกับแต่ละกิจกรรม โครงการในการดำเนินงานทางด้านการบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับศักยภาพของผู้รับการประเมิน เป็นการกำกับ ติดตาม และนำผลการประเมินไปพัฒนาและวางแผนแก้ไขข้อบกพร่องที่พบในการประเมินผล พัฒนาบุคลากรเพื่อให้งานแต่ละฝ่ายเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดไว้

ธัชกร จับใจนาย (2563, น. 5 - 6) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้รูปแบบการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้บริหารและครูร่วมกันคิด ร่วมกันตัดสินใจ กำหนดนโยบายและกิจกรรมการบริหารงานในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตสุทัศน์ไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ซึ่งสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบ ได้ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decisionmaking) คือ กระบวนการที่ผู้บริหาร สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกทางเลือกในการดำเนินงานตามโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาในทุกๆระยะ โดยเริ่มตั้งแต่ระยะที่ 1 การตัดสินใจช่วงเริ่มต้น (Initial decisions) ได้แก่ การกำหนดแนวทางในการดำเนินโครงการและกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและมีความเป็นรูปธรรม การเสนอกลยุทธ์เพื่อแก้ไขปัญหา ระยะที่ 2 การตัดสินใจในช่วงดำเนินการ (On-going decisions) ได้แก่ การกำหนดวิธีการดำเนินโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ และจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ระยะที่ 3 การตัดสินใจในช่วงปฏิบัติการ (Operational decisions) ได้แก่ การกำหนดกฎเกณฑ์สำหรับปฏิบัติกิจกรรมในโครงการ กรอบที่สมาชิกยึดถือ เช่น การประชุมเพื่อจัดทำนโยบาย การคัดเลือกผู้นำที่จะมีอิทธิพลต่องาน

2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) คือ กระบวนการที่ผู้บริหาร สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมโดยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการเข้าร่วมในการร่วมแรงร่วมใจ

3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) คือ การที่ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ร่วมกันจากการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมในสถานศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยอาจจะเป็นผลประโยชน์ทางวัตถุทางสังคมหรือโดยส่วนตัว

4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) คือ กระบวนการที่ผู้บริหาร สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการควบคุม และตรวจสอบการดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อทำให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ถ้าการเปลี่ยนแปลงนั้นก่อให้เกิดความมั่นใจในความสำเร็จของงานตามวัตถุประสงค์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เช่น การแสดง

ความคิดเห็นต่อการกำหนดแนวทางการประเมินโครงการ การมีส่วนร่วมในการติดตามความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานโครงการในสถานศึกษา และการนำผลการประเมินที่ได้รับนำไปใช้ประโยชน์เป็นต้น

จรรยา มีหทัยหลิม (2564, น. 5 - 6) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม นั้นมีสภาพระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ที่เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในงานทั้ง 4 ฝ่ายประกอบไปด้วย บริหารงานงบประมาณ บริหารงานบุคคล บริหารงานวิชาการ บริหารงานทั่วไป โดยแบ่งชนิดการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการตัดสินใจ 2) ด้านการดำเนินการ 3) ด้านการประเมินผล 4) ด้านการรับผลประโยชน์ ซึ่งสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบ ได้ดังนี้

1) ด้านการตัดสินใจ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการร่วมวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดนโยบายและกำหนดเป้าหมาย วิธีปฏิบัติ ขั้นตอนปฏิบัติ กำหนดงบประมาณ ทรัพยากรไว้ล่วงหน้าในการบริหารงานสถานศึกษา การวางแผนงานในการจัดวางโครงการและแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา

2) ด้านการดำเนินงาน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการร่วมรับผิดชอบการดำเนินงานทุกด้านตามที่ได้ร่วมในการตัดสินใจ ได้ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมโดยใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมสนับสนุนในด้านทรัพยากร และการประสานงานต่างๆ ของสถานศึกษา

3) ด้านการประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมในการควบคุม กำกับดูแล และการประเมินภายในของสถานศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การกำกับ และติดตาม การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา การร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการดำเนินงานของกิจกรรม หรืองานหรือโครงการที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

4) ด้านการรับผลประโยชน์ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการได้รับผลตอบแทนจากการดำเนินงานในสถานศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งตอบแทน รางวัล หรือการให้ขวัญกำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติ การจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรตามความเหมาะสม การส่งเสริมให้บุคลากรสามารถพัฒนาความก้าวหน้าทางด้านผลงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรใช้เทคโนโลยี และวิทยาการใหม่ ๆ

พรเทพ เหมรณานนท์ (2564, น. 5 - 6) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งการที่ให้บุคคลมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนับว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่งสำหรับสถานศึกษา ทั้งนี้ การปฏิบัตินั้นมีความไม่เข้าใจหรือเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้เป็น

ส่วนหนึ่งของการดำเนินงานและไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสถานศึกษาแล้ว การบริหารงานของสถานศึกษาจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้โดยยาก มีตัวแปรในด้านต่างๆ 4 ด้าน ซึ่งสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบ ได้ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่า ความจริง และการกระทำ การมีส่วนร่วมของภาครัฐ นักเรียน ชุมชน ครอบครัว การติดตาม ประเมินผล ระหว่างการดำเนินงานและหลังการดำเนินงาน มีการติดตามและประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาางานร่วมกัน สิ่งสำคัญจะต้องสังเกตคือความเห็นความชอบและความคาดหวัง ซึ่งมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้ ผลการประเมินโครงการมาใช้ในการพิจารณาร่วมกันเพื่อจัดทำโครงการงานกิจกรรมในการดำเนินงานครั้งต่อไป

2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อมีกิจกรรมใดหรือจะทำโครงการอะไร ผู้บริหารก็จะให้สมาชิกที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนมาร่วมกันตัดสินใจในการทำงานนั้นๆ ไม่ว่าจะปัญหา สาเหตุ และความต้องการ ร่วมคิดค้นแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา ร่วมตัดสินใจในการวางแผนแก้ไขปัญหา ร่วมกัน การรับผิดชอบร่วมในการตัดสินใจตลอดจนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลทางเลือกของการตัดสินใจให้เกิดผลที่ดีตามบริบทสถานที่ต่างๆ

3) การมีส่วนร่วมในการผลประโยชน์ หมายถึง เมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จอันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียย่อมที่จะได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งอาจไม่จำเป็นจะต้องอยู่ในรูปของเงินวัสดุสิ่งของ แต่อาจเป็นความสุขสบายความพอใจ ให้กำลังใจ ร่วมแสดงความยินดี ยกย่อง ชื่นชม และการมอบรางวัล การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งในทางบวกและทางลบ ด้านบวก ได้แก่ การได้รับสนับสนุน ด้านสวัสดิการ การยกย่องชมเชย เป็นต้น ด้านลบ ได้แก่ เมื่อการดำเนินงานมีการเกิดข้อผิดพลาดจากการบริหารงานทุกฝ่ายให้การยอมรับพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

4) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้เกิดการร่วมกันดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของภาครัฐ นักเรียน ชุมชน ครอบครัวโดยเป็นคณะทำงาน การดำเนินงานในกิจกรรมนั้น ๆ ตามภารกิจที่กำหนดร่วมกันส่งผลให้โครงการที่ได้ดำเนินการประสบความสำเร็จรวมถึงการมีส่วนร่วมทั้งแบบชั่วคราวและแบบถาวร

ราม เรือนทองดี (2564, น.8) กล่าวว่า รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เป็นการที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจที่เกี่ยวกับเรื่องที่มีหน้าที่รับผิดชอบ วิธีการดำเนินการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการโดยการร่วมมือหรือสนับสนุนด้านทรัพยากร การได้รับผลประโยชน์ การทำหน้าที่ในการประเมินผล ในการดำเนินการตามโครงการต่างๆ ในรูปแบบ ซึ่งสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบ ได้ดังนี้

1) ด้านการตัดสินใจ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางแผนริเริ่มโครงการ กิจกรรมของสถานศึกษา อภิปราย เสนอแนะ แสดง ความคิดเห็น ตัดสินใจ การเลือกกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่วางไว้

2) ด้านการดำเนินการ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนในด้านทรัพยากร งบประมาณ แรงงาน บุคลากร สถานที่ในการดำเนินงานโครงการงานกิจกรรมของสถานศึกษา การเปิดโอกาสให้บุคลากรภายในและนอกสถานศึกษาสามารถมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานทั้งทางด้านการแสดงความคิดเห็น การลงมือปฏิบัติ การประสานงาน การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้วางแผนไว้

3) ด้านการรับผลประโยชน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องในการได้รับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของโครงการงานกิจกรรมของสถานศึกษาเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่จะได้รับของการมีส่วนร่วมในการทำงาน วางแผน การลงมือปฏิบัติและการรับผลตอบแทนในด้านของค่าชมเชยหรือผลประโยชน์อื่นๆ

4) ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล หมายถึง การที่สถานศึกษานั้นมีการมอบหมายหน้าที่ ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันประเมินการดำเนินงาน ให้ข้อเสนอแนะแนวทางดำเนินการของโครงการงานกิจกรรม เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการรายงานเผยแพร่ให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้รับรู้เพื่อนำผลไปพัฒนา กระบวนการทำงานเพื่อให้ทราบถึงผลดี ผลเสีย และหาทางแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานในครั้งต่อไป

สุรภาพ นาคคนชม (2564, น. 7) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของครู เกี่ยวข้องกับ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผล ซึ่งสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบ ได้ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การที่ครูได้รับรู้เข้าถึงข้อมูลว่าจะจัดกิจกรรมหรือโครงการอะไร จะแบ่งงานกันอย่างไร ใช้งบประมาณมากน้อยเพียงใดจะจัดหา งบประมาณมาจากที่ใดและใครจะเป็นผู้ดูแลรักษาในการวางแผนและร่วมวางแผนกิจกรรม

2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การที่ครูได้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ ใน กิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการตัดสินใจ โดยจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจเต็มกำลังความรู้ความสามารถของตนเอง เป็นการดำเนินงานตามโครงการและแผนงานและเป็นการก่อให้เกิด ความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรม

3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การที่ครูมีส่วนร่วมในการจัดสรร ประโยชน์ผลของกิจกรรม หรือผลของการตัดสินใจที่เกิดขึ้นผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมย่อมที่จะ

ได้รับ ผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งอาจไม่จำเป็นที่จะต้องอยู่ในรูปของเงิน วัตถุประสงค์ของแต่ละอาจเป็นความสุขสบายหรือความพอใจในสภาพของความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

4) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผล หมายถึง การที่ครูมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบถึงปัญหาอุปสรรคและร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้งานหรือภารกิจสามารถสำเร็จ ลุล่วงตามเป้าหมาย การมีส่วนร่วมในการวัดผลและวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานรวมทั้งเป็นการ ค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องเพื่อหาแนวทางการทำงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ธัญทิษฐ์ ชิดสนิท (2565, น.10) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการ หรือวิธีการต่างๆ ที่เปิดโอกาส ส่งเสริม สนับสนุน กำหนดการวางแผนอย่างมีระบบ กำหนดนโยบาย มีการติดตามผลและประเมินผลร่วมกัน แบ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วม 4 แบบ ซึ่งสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบ ได้ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การกำหนดความต้องการและการ จัดลำดับสำคัญ จากนั้นจึงกำหนดนโยบายและกลุ่มเป้าหมาย การตัดสินใจเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการ ต่อเนื่องตั้งแต่ระยะเริ่มต้น ระยะวางแผน และระยะดำเนินการตามแผน

2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หมายถึง การดำเนินงานโดยพิจารณาว่าใครจะ ทำประโยชน์โดยวิธีใดได้บ้าง เช่น การสนับสนุนทรัพยากร การบริหารงาน รวมทั้งการประสานงาน และขอความช่วยเหลือ

3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง การพิจารณาความสำคัญของ ผลประโยชน์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพแล้ว ยังควรพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ทั้งหมดที่ เกิดในทางบวกและทางลบ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อบุคคลและสังคม

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง คำนึงถึงความเห็น ความชอบ และ ความหวัง ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆ

ศิริเกศ เพ็ชรขำ (2565, น. 6) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการที่บุคคล ทุกฝ่ายได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มีส่วนร่วมใน ด้านแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบ ได้ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง การที่ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และหัวหน้าฝ่ายวิชาการได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางแผน ริเริ่มโครงการงานกิจกรรม ของสถานศึกษา อภิปรายเสนอแนะการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การเลือกกิจกรรม โครงการ งานกิจกรรมรวมถึงในระหว่างการดำเนินโครงการงานกิจกรรมของสถานศึกษา

2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) หมายถึง การที่ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และหัวหน้าฝ่ายวิชาการได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ มีส่วนร่วมทั้ง

ด้านงบประมาณ แรงงาน บุคลากร สถานที่ในการดำเนินงานปฏิบัติงานตามเงื่อนไขโครงการและให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้วยความเต็มใจ

3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และหัวหน้าฝ่ายวิชาการได้มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งในทางบวกและทางลบ ผลประโยชน์ทางบวก ได้แก่ การได้รับการศึกษา การได้รับการบริการทางสังคม และสวัสดิการต่างๆ ผลประโยชน์ด้านส่วนบุคคล ได้รับการนับถือยอมรับ ได้รับอำนาจ ความเป็นปรีชาญาณในตนเอง ผลประโยชน์ทางลบ ได้แก่ การมีหนี้สินเพิ่ม มีความแตกแยกในสังคม ความแตกแยกในกลุ่ม

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การที่สถานศึกษานั้นได้มีการมอบหมายหน้าที่ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และหัวหน้าฝ่ายวิชาการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศติดตาม สรุปรายงานผลการเสนอแนะแนวทางการดำเนินการของโครงการงานกิจกรรม เมื่อสิ้นสุดการดำเนินรายงานเผยแพร่ให้บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาได้รับรู้เพื่อนำผลไปพัฒนากระบวนการทำงาน

Cohen and Uphoff (1980, pp. 213 - 218) ได้เสนอกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 4 ประการ ซึ่งสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบ ได้ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นการมีส่วนร่วมเพื่อให้ได้แนวคิดการสร้างและประเมินทางเลือกต่างๆ การคัดเลือก การตัดสินใจเป็นศูนย์กลางของการเกิดความคิดที่หลากหลาย รวมถึงการวางแผนเพื่อให้สิ่งที่ตัดสินใจเลือกบังเกิดผล

2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ เป็นองค์ประกอบการดำเนินงานโครงการที่ได้จากคำถามที่ว่าใครทำประโยชน์ให้โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีการใด

3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญการได้รับประโยชน์ในเชิงปริมาณและคุณภาพแล้ว ต้องพิจารณาถึงการกระจายประโยชน์ในกลุ่มด้วย

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล สิ่งสำคัญที่ต้องสังเกต คือ ความเห็น ความชอบ และความคาดหวังซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆ มีการรายงานเกี่ยวกับความสำเร็จในการประเมินผลไว้น้อย เนื่องจากเป็นสิ่งที่เข้าใจยากว่าจะมีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างไรจึงจะดีที่สุด จะทำการวิเคราะห์หรือวัดผลได้ต่อเมื่อทำกิจกรรมได้ 3 อย่างมาแล้ว

Shadid (1982, pp. 122) ได้เสนอกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 4 ประการ ซึ่งกระบวนการดังกล่าว สามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบ ได้ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประการแรกที่จะต้องกระทำคือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญต่อจากนั้น ก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้องกับการ

ตัดสินใจช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินแผนงาน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนขององค์ประกอบในการดำเนินงาน โครงการนั้นจะได้มาจากคำถามที่ว่าใครทำประโยชน์ให้กับโครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหาร การประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้จะร่วมผลประโยชน์ในทางบวก และผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการซึ่งอาจเป็นประโยชน์และเป็นโทษได้ทั้งต่อบุคคลและสังคม

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งสำคัญจะต้องสังเกต คือ ความเห็น ความชอบ และความหวัง ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆ ได้

จากองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีนักวิชาการและนักวิจัยกล่าวไว้นั้น ผู้ศึกษาสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมได้ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ข้อ	รายการ	องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม													ความถี่	
		ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2541)	ภูเบศร์ เข้มทอง (2561)	จตุพล โนมณี (2562)	ดวงสุดา ผาติอภิรักษ์ (2562)	เดือนเพ็ญ ยลไชย (2562)	รัชกร จัปใจนาย (2563)	สิระภา มีทวยหลิ้ม (2564)	พรเทพ เหมรานนท์ (2564)	ราม เรือนทองดี (2564)	สุรภพ นาคนชม (2564)	ฉัญฉวี ชิตสินท์ (2565)	ศิริเกศ เพ็ชรชำ (2565)	Cohen & Uphoff (1980)		Shadid (1982)
1	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	11
2	การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์		✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	12
3	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
4	การมีส่วนร่วมวางแผนและตั้งเป้าหมายร่วมกัน	✓		✓	✓	✓					✓					5
5	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11

จากตารางที่ 2.1 ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่นักวิชาการได้เสนอไว้อย่างน่าสนใจ โดยใช้ความถี่มากกว่า 9 เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก จึงได้องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบและได้กำหนดเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ภูเบศร์ เข้มทอง (2561, น. 5) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการร่วมมือโดยผู้บริหารให้ครูได้มีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าใจสภาพปัญหา ร่วมวางแผนร่วมตัดสินใจเลือกกิจกรรมโดยพิจารณาตัดสินใจจากการใช้มติเสียงข้างมากเป็นข้อยุติ ร่วมคิดกิจกรรมการสอนให้สอดคล้องกับสาระวิชาและบริบทของโรงเรียน จัดประชุมย่อยเพื่อทำแผนการสอนและ

เกณฑ์การวัดผล/ประเมินผลมีการพิจารณากำหนดเกณฑ์การให้รางวัลเพื่อสร้างให้เกิดแรงจูงใจ และ คัดสรรครูที่มีความสามารถพิเศษเพื่อสอนในกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

ดวงสุตา ผาตือภินันท์ (2562, น. 7 - 8) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจระหว่างผู้บริหาร และข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขและพัฒนาสถานศึกษา ด้านการบริหาร สถานศึกษา ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ และด้านบุคลากร

เดือนเพ็ญ ยลไชย (2562, น. 7 - 8) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองนักเรียนในการเลือก ทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากหลายๆทางเลือกที่ได้พิจารณาหรือประเมินอย่างดีแล้วว่าเป็นทางให้ บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์การ การตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญและเกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงานทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากรภายในองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การประสานงาน และการใช้งบประมาณต่างๆ ซึ่งการตัดสินใจเกี่ยวข้อง กับทางเลือก โครงสร้างองค์การ และพฤติกรรมของคน ผู้บริหารต้องมีเทคนิคในการตัดสินใจ มีการระดม สมองเพื่อประเมินทางเลือก การใช้เกณฑ์ของกลุ่มในการตัดสินใจและวินิจฉัยปัญหาเพื่อหาแนว ทางแก้ไข

ธัชกร จับใจนาย (2563, น. 5 - 6) กล่าวว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decisionmaking) คือ กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการ เลือกทางเลือกในการดำเนินงานตามโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาในทุกๆระยะ โดย เริ่มตั้งแต่ระยะที่ 1 การตัดสินใจช่วงเริ่มต้น (Initial decisions) ได้แก่ การกำหนดแนวทางในการ ดำเนินโครงการและกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและมีความเป็นรูปธรรม การเสนอกลยุทธ์ เพื่อแก้ไขปัญหา ระยะที่ 2 การตัดสินใจในช่วงดำเนินการ (On-going decisions) ได้แก่ การกำหนด วิธีการดำเนินโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ และจัดลำดับ ความสำคัญของโครงการ ระยะที่ 3 การตัดสินใจในช่วงปฏิบัติการ (Operational decisions) ได้แก่ การกำหนดกฎเกณฑ์สำหรับปฏิบัติกิจกรรมในโครงการ กรอบที่สมาชิกยึดถือ เช่น การประชุมเพื่อ จัดทำนโยบาย การคัดเลือกผู้นำที่จะมีอิทธิพลต่องาน

พรเทพ เหมรานนท์ (2564, น. 5 - 6) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อมีกิจกรรมใด หรือจะทำโครงการอะไร ผู้บริหารก็จะให้สมาชิกที่ เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนมาร่วมกันตัดสินใจในการทำงานนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหา สาเหตุ และความ ต้องการ ร่วมคิดค้นแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา ร่วมตัดสินใจในการวางแผนแก้ไขปัญหาาร่วมกัน การ รับผิดชอบร่วมในการตัดสินใจตลอดจนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลทางเลือกของการ ตัดสินใจให้เกิดผลที่ดีตามบริบทสถานศึกษาต่างๆ

Shadid (1982, pp. 122) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประการแรกที่จะต้องกระทำคือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญต่อจากนั้น ก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินแผนงาน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

จากความหมายทั้งหมดที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ผู้บริหารองค์กรได้เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการรับรู้เข้าใจปัญหา วางแผน ตรวจสอบ และตัดสินใจในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อองค์กรมากที่สุด

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ชูชาติ พวงสมจิตร (2541, น.19) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุ อุปกรณ์ และแรงงานหรือโดยการบริหารงานและประสานงานตลอดจนการดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

จตุพล โนมณี (2562, น. 8) กล่าวว่า การร่วมดำเนินการ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล มีส่วนร่วมในการจัดและการเข้าร่วมโครงการกิจกรรมต่างๆขององค์กร เช่น การร่วมออกแรง การร่วมบริจาคทรัพย์ การร่วมทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการประสานขอความร่วมมือโดยดำเนินงานตามแผนที่วางไว้และมีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น

ดวงสุตา ผาตือภินันท์ (2562, น. 7 - 8) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน หมายถึง ความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถระหว่างผู้บริหารและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

ธัชกร จีบใจนาย (2563, น. 5 - 6) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) คือ กระบวนการที่ผู้บริหาร สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมโดยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการเข้าร่วมในการร่วมแรงร่วมใจ

พรเทพ เหมรานนท์ (2564, น. 5 - 6) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาทำให้เกิดการร่วมกันดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของภาครัฐ นักเรียน ชุมชน ครอบครัวโดยเป็นคณะทำงาน การดำเนินงานในกิจกรรมนั้น ๆ ตามภารกิจที่กำหนด ร่วมกันส่งผลให้โครงการที่ได้ดำเนินการประสบความสำเร็จรวมถึงการมีส่วนร่วมทั้งแบบชั่วคราวและแบบถาวร

สุรภพ นาคคนชม (2564, น. 7) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การที่ครูได้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการตัดสินใจ โดยจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจเต็มกำลังความรู้ ความสามารถของตนเองเป็นการดำเนินงานตามโครงการ และแผนงานและเป็นการก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรม

Shadid (1982, pp. 122) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนั้นจะได้มาจาก คำถามที่ว่าใครทำประโยชน์ให้กับโครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือ ด้านทรัพยากร การบริหาร การประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

จากความหมายทั้งหมดที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนทรัพยากรด้านต่างๆ เพื่อให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานตามภารกิจอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรม

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

ัชกร จับใจนาย (2563, น. 5 - 6) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ร่วมกันจากการ ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมในสถานศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยอาจจะเป็น ผลประโยชน์ทางวัตถุทางสังคมหรือโดยส่วนตัว

จิระภา มีหวายหลิม (2564, น. 5 - 6) กล่าวว่า ด้านการรับผลประโยชน์ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการได้รับผลตอบแทนจากการดำเนินงานในสถานศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งตอบแทน รางวัล หรือการให้ขวัญกำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติ การจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรตามความเหมาะสม การส่งเสริมให้บุคลากรสามารถ พัฒนาความก้าวหน้าทางด้านผลงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรใช้ เทคโนโลยี และวิทยาการใหม่ ๆ

ราม เรือนทองดี (2564, น. 8) กล่าวว่า ด้านการรับผลประโยชน์ หมายถึง การที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทาง การศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องในการได้รับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น จากการดำเนินงานของโครงการงานกิจกรรมของสถานศึกษาเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่จะได้รับของการมีส่วนร่วมในการทำงาน วางแผน การลงมือปฏิบัติและการรับผลตอบแทนในด้านของค่าชมเชยหรือ ผลประโยชน์อื่นๆ

สุรภพ นาคคนชม (2564, น. 7) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การ ที่ครูมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์ผลของกิจกรรม หรือผลของการตัดสินใจที่เกิดขึ้นผู้ที่เข้ามามี ส่วนร่วมกิจกรรมย่อมที่จะได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งอาจไม่จำเป็นที่จะต้องอยู่ในรูปของเงิน วัตถุ สิ่งของแต่อาจเป็นความสุขสบายหรือความพอใจในสภาพของความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ศิริเกศ เพ็ชรขำ (2565, น. 6) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และหัวหน้าฝ่ายวิชาการได้มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งในทางบวกและทางลบ ผลประโยชน์ทางบวก ได้แก่ การได้รับการศึกษา การได้รับการบริการทางสังคม และสวัสดิการต่างๆ ผลประโยชน์ด้านส่วนบุคคล ได้รับการนับถือยอมรับ ได้รับอำนาจ ความมีประสิทธิภาพในตนเอง ผลประโยชน์ทางลบ ได้แก่ การมีหนี้สินเพิ่ม มีความแตกแยกในสังคม ความแตกแยกในกลุ่ม

Cohen and Uphoff (1980, pp. 213 - 218) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญการได้รับประโยชน์ในเชิงปริมาณและคุณภาพแล้ว ต้องพิจารณาถึงการกระจายประโยชน์ในกลุ่มด้วย

จากความหมายทั้งหมดที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารองค์กรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่างๆ ขององค์กรซึ่งอาจเป็นในเชิงปริมาณและคุณภาพ เช่น สิ่งตอบแทน รางวัล คำชมเชย การยกย่อง เชิดชูเกียรติ และสวัสดิการอื่นๆ เป็นต้น

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ชูชาติ พวงสมจิตร (2541, น. 19) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินว่า โครงการที่พวกเขาดำเนินการนั้น บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลนี้อาจเป็นการประเมินผลย่อย (Formative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการที่กระทำเป็นระยะๆ หรือการประเมินผลรวม (Summative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปของโครงการทั้งหมด

ภูเบศร์ เข้มทอง (2561, น. 5) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง กระบวนการร่วมมือโดยผู้บริหารให้ครูได้มีส่วนร่วมในการติดตามผลการจัดกิจกรรมรายงานผลการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ประเมินผลและทำการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือในการประเมินผล รวมทั้งมีการทบทวนการทำงานในขั้นตอนต่างๆ ของกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้หลังจากมีการประเมิน

เดือนเพ็ญ ยลไชย (2562, น. 7 - 8) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองนักเรียนในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีการตีค่าจากการวัดผลและกำหนดคุณค่า โดยอาศัยเกณฑ์ซึ่งมีการกำหนดเกณฑ์ไว้อย่างหลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับแต่ละกิจกรรม โครงการในการดำเนินงาน ทางด้านการบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับศักยภาพของผู้รับการประเมิน เป็นการกำกับ ติดตาม และนำผลการประเมินไป

พัฒนาและวางแผนแก้ไขข้อบกพร่องที่พบในการประเมินผล พัฒนาบุคลากรเพื่อให้งานแต่ละฝ่ายเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดไว้

ธัชกร จับใจนาย (2563, น. 5 - 6) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) คือ กระบวนการที่ผู้บริหาร สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล การควบคุม และตรวจสอบการดำเนิน โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ถ้าการเปลี่ยนแปลงนั้นก่อให้เกิด ความมั่นใจในความสำเร็จของงานตามวัตถุประสงค์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เช่น การแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดแนวทางการประเมินโครงการ การมีส่วนร่วมในการติดตามความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานโครงการในสถานศึกษา และการนำผลการประเมินที่ได้รับนำไปใช้ประโยชน์ เป็นต้น

พรเทพ เหมรานนท์ (2564, น. 5 - 6) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่า ความจริง และการกระทำ การมีส่วนร่วมของ ภาครัฐ นักเรียน ชุมชน ครอบครัว การติดตาม ประเมินผล ระหว่างการดำเนินงานและหลังการดำเนินงาน มีการติดตามและประเมินผลเพื่อการ ปรับปรุงและพัฒนาางานร่วมกัน สิ่งสำคัญจะต้องสังเกตคือความเห็นความชอบและความคาดหวัง ซึ่งมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคล ในกลุ่มต่าง ๆ ได้ ผลการประเมินโครงการมาใช้ในการพิจารณาร่วมกันเพื่อจัดทำโครงการงานกิจกรรม ในการดำเนินงานครั้งต่อไป

ศิริเกศ เพ็ชรขำ (2565, น.6) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การที่สถานศึกษานั้นได้มีการมอบหมายหน้าที่ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และหัวหน้าฝ่าย วิชาการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการนิเทศติดตาม สรุปรายงานผล การเสนอแนะแนวทางการดำเนินการ ของโครงการงานกิจกรรม เมื่อสิ้นสุดการดำเนินรายงานเผยแพร่ให้บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา ได้รับรู้เพื่อนำผลไปพัฒนากระบวนการทำงาน

Cohen and Uphoff (1980, pp. 213 - 218) กล่าวว่า สิ่งสำคัญที่ต้องสังเกต คือ ความเห็น ความชอบ และความคาดหวังซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลใน กลุ่มต่างๆ มีการรายงานเกี่ยวกับความสำเร็จในการประเมินผลไว้น้อย เนื่องจากเป็นสิ่งที่เข้าใจยากว่า จะมีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างไรจึงจะดีที่สุด จะทำการวิเคราะห์หรือวัดผลได้ต่อเมื่อทำกิจกรรม ได้ 3 อย่างมาแล้ว

จากความหมายทั้งหมดที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารสองครั้งเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำกับติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานผล และเสนอแนะแนวทางการดำเนินการของของ การดำเนินงานต่าง ๆ ในองค์กรเพื่อนำมาวางแผนในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานให้มี ประสิทธิภาพต่อไป

2. บริบทของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร จัดตั้งในปีการศึกษา 2514 เริ่มเปิดรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 รุ่นแรกเมื่อวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2514 ในปีการศึกษา 2518 กรมสามัญศึกษา ได้เปิดรับนักเรียนเฉพาะระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร เป็นโรงเรียนแบบสหศึกษา รับนักเรียนทั้งชายและหญิง ก่อนการจัดตั้งจังหวัดหนองบัวลำภู มีฐานะเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี เปิดสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อมีพระราชบัญญัติประกาศจัดตั้งจังหวัดหนองบัวลำภู ณ วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2536 โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร จึงมีฐานะเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดหนองบัวลำภู

ปัจจุบัน โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภูมีรูปแบบการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และ HAPPY School Model ที่มีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน และเป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยมีการจัดการเรียนรู้ทั้งรูปแบบการระดมสมอง แบบลงมือปฏิบัติจริง แบบร่วมมือกันเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการคิด กระบวนการแก้ไขปัญหาเป็นหลัก และเน้นเรื่องการอ่านออกของนักเรียนเป็นเรื่องสำคัญที่สุด โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนอ่านคล่องและเขียนคล่องตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการพัฒนาครูทุกคนให้มีความสามารถในการนำเทคนิควิธีสอนให้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียน ใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีแหล่งเรียนรู้และแหล่งสืบค้นข้อมูล ได้แก่ ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

โรงเรียนหนองบัวพิทยาคารได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 โรงเรียนในโครงการพัฒนาการศึกษาด้วยเงินกู้ธนาคารโลก (ADB) โรงเรียนต้นแบบหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน (Lab School) รุ่นที่ 1 โรงเรียนในโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี และโรงเรียนได้รับคัดเลือกเข้าโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (World Class Standard School)

โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนนักเรียน 3,628 คน จำนวนบุคลากรของโรงเรียน 187 คน

วิสัยทัศน์

โรงเรียนคุณภาพเพื่อนักเรียน

เป้าประสงค์

เรียนรู้

1. มีหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นสากลตามหลักสูตรสมรรถนะ
2. ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพึงพอใจในหลักสูตรการศึกษาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานสากลและมีทักษะสำหรับการดำรงชีวิต
4. พัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล
5. พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนให้เข้มแข็ง
6. ครูและบุคลากรมีความรู้ด้านการวิจัยในการพัฒนานักเรียน
7. การบริหารจัดการการศึกษามีคุณภาพ
8. มีแหล่งเรียนรู้ สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้เป็นโรงเรียนแห่ง

ความสุข (Happy School)

9. บุคลากรมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ
10. พัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีนวัตกรรมการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศ และระบบ ICT เพื่อการเรียนรู้
11. มีภาคีเครือข่ายทางการศึกษาทั้งภายในและภายนอกที่เข้มแข็ง

ข้อมูลด้านอาคารสถานที่

1. อาคารเรียนและอาคารประกอบ 13 หลัง ได้แก่
 - 1.1 อาคารเรียน จำนวน 7 หลัง
 - 1.2 อาคารเอนกประสงค์ จำนวน 2 หลัง
 - 1.3 อาคารประกอบ จำนวน 4 หลัง
 - 1.4 อาคารโรงอาหาร จำนวน 1 หลัง

2. จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 97 ห้องเรียน ได้แก่
 - 2.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 17 ห้องเรียน
 - 2.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 17 ห้องเรียน
 - 2.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 17 ห้องเรียน
 - 2.4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 15 ห้องเรียน
 - 2.5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 ห้องเรียน
 - 2.6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 16 ห้องเรียน

จากการศึกษาบริบทของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู พบว่า เป้าประสงค์ของโรงเรียนนั้นเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพึงพอใจในหลักสูตรการศึกษาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บุคลากรมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ และการมีภาคีเครือข่ายทางการศึกษาทั้งภายในและภายนอกที่เข้มแข็ง ดังนั้น จึงควรให้ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อปรับปรุง พัฒนา และสร้างแนวทางการบริหารอย่างเป็นระบบ และส่งผลให้นักเรียนได้รับการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับประโยชน์สูงสุด

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภูนั้น ผู้ศึกษาได้รวบรวมและนำเสนอไว้ดังนี้

3.1 งานวิจัยในประเทศ

ชูชาติ พวงสมจิตร (2541) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน ประกอบด้วย 3 กลุ่มปัจจัย คือ 1.1 กลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย (1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่มีอุตสาหกรรมเป็นแกนหลัก และสถานะในช่วงที่เศรษฐกิจดี (2) ปัจจัยด้านการเมือง การปกครอง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองท้องถิ่นกระตุ้นให้หน้การเมืองท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนและ (3) ปัจจัยด้านสังคมวัฒนธรรม ได้แก่ ลักษณะนิสัยพื้นฐานของคนไทย 1.2 กลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน ได้แก่ ความศรัทธา ความรู้สึกเป็นเจ้าของความเป็นห่วงสวัสดิภาพของบุตรหลาน ความเกี่ยวข้องผูกพันกับโรงเรียนสถานภาพของคนในชุมชน ความคาดหวังที่มีต่อโรงเรียน ลักษณะนิสัยพื้นฐานของคนในชุมชน เครือข่ายของชุมชน ผู้นำชุมชน ความพร้อมของคนในชุมชนการเห็นความสำคัญของตนเองและการเห็นแก่ความเจริญของส่วนรวม 1.3 กลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน ประกอบด้วย (1) ปัจจัยเกี่ยวกับบุคลากรของโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารรุ่นก่อนสร้างสมศรัทธาไว้ให้ผู้บริหารและครูมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ผู้บริหารทำงานกับกรรมการศึกษาได้ดี ผู้บริหารและครูให้เกียรติและกำลังใจแก่ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมผู้บริหารมีความรู้ความสามารถผู้บริหารและครูประพฤติตนดี ครูรัก ผูกพันและความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของโรงเรียน โรงเรียนมีครูเก่าแก่หรือศิษย์เก่าอยู่ในโรงเรียน ครูสนใจเด็กและสอนดีและคณะครูมีความสามัคคี (2) ปัจจัยเกี่ยวกับวิถีปฏิบัติงานของ

โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเป็นผู้เข้าไปขอความร่วมมือจากชุมชน สร้างระบบที่เอื้อให้ชุมชนมีส่วนร่วมให้ความเอื้อเพื่อแก่ชุมชน และสร้างความมั่นใจให้กับชุมชน (3) ปัจจัยเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมีแผนงานที่ดี มีความน่าเชื่อถือเรื่องการเงิน และมีการพัฒนาที่ดี (4) ปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน ความเป็นโรงเรียนของชุมชนชื่อของโรงเรียนและการที่โรงเรียนเป็นแหล่งสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้เข้ามามีส่วนร่วม 2. ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียน ประกอบด้วย 3 กลุ่มปัจจัย คือ 2.1 กลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ โครงสร้างทางเศรษฐกิจแบบอุตสาหกรรมที่ทำให้คนในชุมชนไม่มีเวลาว่าง สภาวะในช่วงที่เศรษฐกิจตกต่ำ การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิตและระบบมาตรฐานสินค้า (2) ปัจจัยด้านการเมืองการปกครอง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงด้านการเมืองการปกครองในท้องถิ่นก่อให้เกิดความแตกแยกในชุมชน และระบบของการบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูไม่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 2.2 กลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน ได้แก่ ความเสื่อมศรัทธา ความไม่ผูกพันกับชุมชน การไม่มีเวลาว่าง การขาดความสัมพันธ์อันดีกับโรงเรียน และความขัดสนส่วนบุคคล 2.3 กลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน ประกอบด้วย (1) ปัจจัยเกี่ยวกับบุคลากรของโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารและครูรุ่นปัจจุบันขาดความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนบุคลากรในฝ่ายบริหารไม่ให้ความสำคัญกับผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วม ผู้บริหารไม่อยู่บริหารโรงเรียนจำบุคคลที่ช่วยเหลือโรงเรียนไม่ได้ ทำงานโดยไม่ปรึกษาหารือ และไม่เร่งแก้ปัญหาความขัดแย้งกับชุมชน ครูมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมต่อชาวบ้านประพฤติตนไม่เหมาะสมและกีดกันการเข้ามามีส่วนร่วมของคนในชุมชน (2) วิธีปฏิบัติงานของโรงเรียน ได้แก่ ความเอาใจใส่ต่อนักเรียนน้อยลงโรงเรียนทำให้ประชาชนเดือดร้อน ยกเลิกสิทธิพิเศษของผู้มีอุปการะต่อโรงเรียน แต่งตั้งผู้ที่มาทำงานกับชุมชนไม่เหมาะสม ไม่ตอบแทนชุมชน ไม่กำหนดบทบาทที่เหมาะสมให้แก่ผู้เข้ามามีส่วนร่วม(3) ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน ได้แก่ ความโดดเด่นด้านวิชาการของโรงเรียนลดลงและไม่มีผลงานที่ประสบผลสำเร็จเสนอให้ชุมชนชื่นชม (4) ปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ข่าวดังลบของโรงเรียนความสัมพันธ์กับวัดไม่ดี การขาดบุคลากรที่จะเชื่อมโยงกับชุมชนและการขาดทีมงานที่ดี

สมบัติ ปัญญาคง (2561) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

2 องค์ประกอบหลัก คือ องค์ประกอบหลักที่ 1 คือภารกิจของโรงเรียน ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ การประเมินผล การจัดหาทรัพยากร การเผยแพร่ความรู้ และองค์ประกอบหลักที่ 2 คือ กระบวนการบริหารภารกิจทั้ง 5 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Plan = P) การปฏิบัติตามแผน (Do = D) การตรวจสอบ (Check = C) และการปรับปรุงแก้ไข (Act = A) 3) ผลการประเมินรูปแบบ ในด้านความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความถูกต้องตามความคิดเห็นของผู้ประเมิน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

อนุวัตร สุธรรมปวง (2562) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านป่าเหมือด ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านป่าเหมือด ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
- 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านป่าเหมือด ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ และ
- 3) สร้างแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านป่าเหมือด ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมด้านการบริหารวิชาการของโรงเรียนบ้านป่าเหมือด ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านป่าเหมือด ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเหตุปัจจัยภายในสนับสนุนมีอิทธิพล ได้แก่ โรงเรียนมีนโยบายทิศทางการจัดการศึกษา โครงสร้างการบริหารและระบบงานที่ชัดเจน ทำให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายการศึกษามีประสิทธิภาพ เหตุปัจจัยภายในอุดหนุนมีอิทธิพล ได้แก่ โรงเรียนยังขาดวัฒนธรรมองค์การที่เข้มแข็ง ผู้บริหารและครูบางส่วนยึดติดกับวิธีการทำงานแบบเดิม ทำให้การผลักดันงานขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จทำได้ยาก ด้านเหตุปัจจัยภายนอกสนับสนุนที่มีอิทธิพล ได้แก่ ชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เหตุปัจจัยภายนอกอุดหนุนที่มีอิทธิพล ได้แก่ ชุมชนมีแหล่งอบายมุข สถานบันเทิง ร้านเกมและการแพร่ระบาดของสารเสพติด 3) แนวทางการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านป่าเหมือด ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ จัดอบรมชี้แจงเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจด้านวิชาการแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารงบประมาณ จัดให้มีคณะกรรมการจัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาจากบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ด้านการบริหารงานบุคคล ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนติดตามประเมินผล การพัฒนาของครู และบุคลากรทางการศึกษา การพิจารณาความดีความชอบ ด้านการบริหารงานทั่วไป จัดประชุม วางแผน และพัฒนาสถานศึกษาทุกครั้งและต่อเนื่องเป็นประจำ

ฮาริยานี เจะโซ๊ะ (2562) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงกลยุทธ์ของการท่องเที่ยวชุมชนบางปู อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของการท่องเที่ยวชุมชนบางปู 2) วิเคราะห์กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมของการท่องเที่ยวชุมชนบางปู และ 3) เสนอกลยุทธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของการท่องเที่ยวชุมชนบางปู ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของการท่องเที่ยวชุมชนบางปู ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้นำ เงินทุน วัสดุ อุปกรณ์ การบริหาร คุณธรรมจริยธรรม และการตลาด และปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของการท่องเที่ยวชุมชนบางปู ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและภูมิปัญญา เทคโนโลยี สภาพแวดล้อม และสื่อมวลชน 2) ผลกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมของการท่องเที่ยวชุมชนบางปู ประกอบด้วย 7 กระบวนการ ได้แก่ การวางแผน การตัดสินใจ การจัดการ การประสานงาน การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล

ราม เรือนทองดี (2564) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา 2) ประสิทธิภาพของการบริหารงานของสถานศึกษา และ 3) รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา รูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมการดำเนินการ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมการตัดสินใจ และรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมการรับผลประโยชน์ 2) ประสิทธิภาพของการบริหารงานของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้ทันต่อสภาพการณ์ปัจจุบัน รองลงมา คือ ด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และ 3) รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมการดำเนินการ และการมีส่วนร่วมการกำกับติดตามและประเมินผล โดยร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 58.80

สุรภาพ นาคชนม (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครู สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม 2) เสนอแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหาร

แบบมีส่วนร่วมของครูสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากและปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคล 2) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ตามขอบข่ายงาน 4 ฝ่าย ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป สรุปได้ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 1.1) ครูมีส่วนร่วมในการรับรู้และเข้าถึงข้อมูลของกิจกรรม 1.2) ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร 1.3) ครูมีส่วนร่วมในการแบ่งบทบาทหน้าที่ภาระงานและมอบหมายผู้รับผิดชอบ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 2.1) ครูได้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย 2.2) ครูมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ 2.3) ครูมีการบูรณาการการทำงานในทิศทางเดียวกันและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจกรรม 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 3.1) ครูมีส่วนร่วมการให้ความเห็นชอบโครงการและกิจกรรม 3.2) ครูมีความพึงพอใจในประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน 4) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผล 4.1) ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน 4.2) ครูมีส่วนร่วมในการสะท้อนผลการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Miller (1989) ได้ศึกษาการกำหนดการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ของโรงเรียนชนบทในสหรัฐอเมริกา จากการวิจัย พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งการให้ครูมีส่วนร่วมจะมีประโยชน์อย่างมากในด้านการยอมรับและความเข้าใจ

Baksh (1995) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและเจตคติในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถูกพบระหว่างการมีส่วนร่วมที่ได้รับความพึงพอใจในค่าตอบแทน ความผูกพันต่อองค์กร และความพึงพอใจในการมีอิสระในการปฏิบัติงาน การค้นพบสิ่งเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมสามารถเพิ่มระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน

Ngubane (2006) ได้ศึกษาเพื่อเตรียมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในชนบทของท้องที่ปีเตอร์แมริตซ์เบิร์ก ผลการวิจัยพบว่า ผลเชิงบวกที่อาจเกิดขึ้นหลังมีการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในโรงเรียน ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ร่วมกัน (shared vision) 2) เป้าหมายร่วมกัน (common

goals) 3) มีการตัดสินใจร่วมกัน (shared decision-making) และ 4) ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน (general involvement of relevant stakeholders) อย่างไรก็ตามการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่าการขาดค่านิยมทางจริยธรรมของผู้มีส่วนได้เสียจะเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพของการจัดการมีส่วนร่วม

Reihaneh Shagholi (2010) ได้ศึกษาเรื่องการสร้างค่านิยมผ่านความวางใจ การตัดสินใจ และการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา พบว่า 1) พนักงานครูมีความเชื่อเกี่ยวกับความไว้วางใจในองค์กรใน 7 อำเภอในเมืองนี้ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างความไว้วางใจและการตัดสินใจว่ายังมีอยู่ในองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) มีความสัมพันธ์ระหว่างความไว้วางใจและการทำงานเป็นทีมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Hoy and Miskel (2008) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครู อาจารย์ พบว่า โอกาสในการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจของครู อาจารย์ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการสอนของครู ครูนิยมชมชอบผู้บริหารที่เปิดโอกาสให้พวกเขามีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากกว่าผู้บริหารที่ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้พวกเขาได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ครูไม่ได้มีความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในทุกเรื่อง ทุกปัญหา บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและครูในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจควรแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา ปัจจัยทั้งภายในและภายนอกตัวครูมีผลกระทบต่อระดับความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และเพื่อให้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบังเกิดผลเต็มที่ ผู้บริหารควรหาคำตอบจากคำถามต่อไปนี้ 1) สถานการณ์อย่างไรที่ครูควรเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากน้อยเพียงใดและอย่างไร 3) การตัดสินใจในกลุ่มควรใช้เมื่อใดและ 4) ผู้บริหารควรมีบทบาทอย่างไรจึงจะถือว่ามีประสิทธิภาพ

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศ พบว่า งานวิจัยเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และมีการกล่าวถึงผลลัพธ์เชิงบวกที่เกิดขึ้นหลังจากการบริหารโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมขององค์กรหรือสถานศึกษา

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้ทำการรวบรวมข้อมูลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากนักวิชาการต่างๆ ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มาใช้ในการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัว พัทธการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

1.1 ประชากร

1.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2566 จำนวน 187 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 คน และครูผู้สอนจำนวน 182 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร โดยแบ่งเป็น 2 ตอน (ภาคผนวก ข) ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ของลิเคิร์ท (Best & Kahn, 1993) โดยให้คะแนนแต่ละข้อดังนี้

5 หมายถึง โรงเรียนมีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง โรงเรียนมีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง โรงเรียนมีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง โรงเรียนมีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง โรงเรียนมีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.2.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร มีขั้นตอนดังนี้

- 1) วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการวิจัย ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
- 2) สร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดให้ สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัย
- 3) เสนอแบบสอบถามฉบับร่างให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุมกับเนื้อหาที่ต้องการวัด และความเหมาะสมของภาษา
- 4) ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่า IOC (Index of Item - Objective Congruence) สร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างเนื้อหาที่ได้วางไว้ ก่อนจะนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงจำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ง) โดยใช้วิธีการตรวจสอบความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และข้อคำถาม (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้ออยู่ระหว่าง .67 - 1.00 (ภาคผนวก ง)
- 5) ปรับปรุงแบบสอบถามที่ได้จากการเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น
- 6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่โรงเรียนอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากร จำนวน 40 ชุด จากนั้นนำมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Co-efficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970 อ้างถึงใน จักรพงษ์ แผ่นทอง, 2562) โดยได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .97 (ภาคผนวก จ)
- 7) นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้งตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ก่อนจะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.1 จัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และกำหนดวันที่ส่งแบบสอบถามกลับคืน

1.3.2 เมื่อครบกำหนดวันที่ตอบแบบสอบถาม ทำการตรวจสอบจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนทางระบบออนไลน์ โดยส่งแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 187 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 187 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

1.3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนโดยตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

1.4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จำแนกเป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน ซึ่งแปลความหมายช่วงระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ โดยแปลผลตามแนวคิดของ สุภมาส อังศุโชติ และชูชาติ พ่วงสมจิตร (2562) ดังต่อไปนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง โรงเรียนมีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง โรงเรียนมีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง โรงเรียนมีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง โรงเรียนมีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง โรงเรียนมีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน

หนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย

หนองบัวลำภู

2.1 ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม มีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive random sampling) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา จำนวน 7 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 2 คน 3) ผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 2 คน 4) ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน และ 5) ผู้แทนสภานักเรียน จำนวน 1 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ ประเด็นในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยมีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือแนวการสนทนากลุ่ม มีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 นำข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าค่าเฉลี่ยรวมในแต่ละด้านมาสร้างเป็นประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม

2.2.2 เสนอประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มฉบับร่างให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเหมาะสมของภาษา

2.2.3 ปรับปรุงแก้ไขประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ก่อนนำไปใช้จริงกับผู้ให้ข้อมูล

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 2 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดสนทนากลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการนัดหมายเวลาการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล จำนวน 7 คน และดำเนินการสนทนากลุ่มตามวันเวลาและสถานที่ที่นัดหมาย โดยในการสนทนาผู้ศึกษาได้ทำการบันทึกเสียงและจดบันทึกสรุปประเด็นการตอบคำถาม

2.3.1 ผู้วิจัยได้ประสานกับผู้ให้ข้อมูล จำนวน 7 คน จากนั้นนัดวัน เวลา ที่ผู้ให้ข้อมูลสะดวก เพื่อเตรียมดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม

2.3.2 ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่มตามประเด็นกำหนดไว้ ในวันที่ 12 มกราคม 2567 ขออนุญาตบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่มด้วยเครื่องบันทึกเสียง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ในภายหลัง

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอด้วยการพรรณนา จำแนกตามด้านต่าง ๆ ของแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ปรากฏตามรายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน(187 คน)	ร้อยละ (100.00)
1. เพศ		
ชาย	67	35.80
หญิง	120	64.20
2. อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	51	27.30
31 - 40 ปี	88	47.10
41 - 50 ปี	31	16.60

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

(N = 187)

รายการ	จำนวน(187 คน)	ร้อยละ (100.00)
3. ระดับการศึกษา		
ระดับปริญญาตรี	106	56.70
ระดับปริญญาโท	79	42.20
ระดับปริญญาเอก	2	1.10
4. ประสบการณ์ทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	25	13.40
5 – 15 ปี	127	67.90
16 – 25 ปี	19	10.20
มากกว่า 25 ปี	16	8.60

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 31 – 40 ปี คน คิดเป็นร้อยละ 47.10 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 56.70 และมีประสบการณ์การทำงาน 5 – 15 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 67.90

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ปรากฏตามรายละเอียดดังตารางที่ 4.2 – 4.6

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน
หนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย
หนองบัวลำภู **โดยภาพรวม**

(N = 187)

รายการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.13	0.74	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	4.17	0.49	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	4.03	0.69	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.07	0.56	มาก
รวมเฉลี่ย	4.10	0.37	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.10$, $\sigma = 0.37$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.49$) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.74$) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\mu = 4.07$, $\sigma = 0.56$) และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.69$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน
หนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

(N = 187)

รายการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการรับรู้ เข้าใจ ปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา	4.31	0.84	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

(N = 187)

รายการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา	4.24	0.78	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา	3.93	0.81	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา	3.96	0.82	มาก
รวมเฉลี่ย	4.13	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.74$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการรับรู้ เข้าใจปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.84$) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.78$) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา ($\mu = 3.96$, $\sigma = 0.82$) และผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา ($\mu = 3.93$, $\sigma = 0.81$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน
หนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

(N = 187)

รายการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนทรัพยากรด้าน ต่างๆให้กับครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการ ดำเนินงานในสถานศึกษา	4.03	0.78	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วน เกี่ยวข้องร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานตาม ภารกิจอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ	4.09	0.84	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามที่ได้ตั้งไว้อยู่เสมอ	3.93	0.87	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วน เกี่ยวข้องเกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของ กิจกรรม	4.30	0.76	มาก
รวมเฉลี่ย	4.17	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรม ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.76$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานตามภารกิจอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ ($\mu = 4.09$, $\sigma = 0.84$) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนทรัพยากรด้านต่างๆให้กับครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานในสถานศึกษา ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.78$) และผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้อยู่เสมอ ($\mu = 3.93$, $\sigma = 0.87$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน
หนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

(N = 187)

รายการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับคำชมเชย หรือการยกย่องเชิดชูเกียรติจากการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษา	3.86	0.78	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับสิ่งตอบแทน รางวัล และสวัสดิการอื่นๆ จากการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษา	4.21	0.82	มาก
รวมเฉลี่ย	4.03	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับสิ่งตอบแทน รางวัล และสวัสดิการอื่นๆ จากการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษา ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.82$) และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับคำชมเชย หรือการยกย่องเชิดชูเกียรติจากการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษา ($\mu = 3.86$, $\sigma = 0.78$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน
หนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

(N = 187)

รายการ	μ	σ	ระดับความ ความคิดเห็น
1. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษา	4.05	0.80	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษา	4.26	0.80	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการสรุปรายงานผลการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษา	4.13	0.85	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษาเพื่อนำมาวางแผนในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป	4.09	0.78	มาก
รวมเฉลี่ย	4.07	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.07$, $\sigma = 0.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.80$) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการสรุปรายงานผลการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษา ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.85$) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษาเพื่อนำมา

วางแผนในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป ($\mu = 4.09$, $\sigma = 0.78$) และผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษา ($\mu = 4.05$, $\sigma = 0.80$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน หนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มาจัดทำเป็นประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้นำข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้านมาเป็นประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ปรากฏผล ดังนี้

3.1 แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึง การเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ตรวจสอบเรื่องต่างๆภายในสถานศึกษา โดยกล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างๆของสถานศึกษาผ่านช่องทางต่างๆที่ถูกต้องและเป็นจริง เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าใจและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อมูล ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบข้อมูลต่างๆ อีกด้วย โดยกล่าวว่า

แนวทางในการเปิดโอกาสให้ครูและผู้ที่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบเรื่องต่างๆ ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร การดำเนินงานและนโยบายด้านการศึกษาต่างๆ ของโรงเรียน ผ่านทางช่องทางต่างๆ เช่น เพจโรงเรียน วารสารโรงเรียน การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น (ผู้บริหารสถานศึกษา)

เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้เข้าใจรายละเอียดเชิงลึกของสภาพปัญหาหรือบริบทงานของสถานศึกษาได้ทุกมิติ จึงจำเป็นต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นหรือเรื่องต่างๆ ได้ช่วยเหลือหรือมีส่วนร่วมในการตรวจสอบจึงจะได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง
(หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คนที่ 1)

ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารอยู่เสมอ
(หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คนที่ 2)

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ยังกล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะช่วยเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ตรวจสอบเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษานั้น ผู้บริหารควรที่จะมีการประชุมเพื่อชี้แจงนโยบายในการบริหารสถานศึกษาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบและแสดงความคิดเห็นร่วมกันเพื่อแสดงให้เห็นถึงความชัดเจนและโปร่งใสของการบริหารงานโดยระบุว่า

ผู้บริหารควรมีการประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียนเพื่อชี้แจงนโยบายในการบริหารงานและเพื่อให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน (ผู้ปกครองคนที่ 1)

การเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบเรื่องต่างๆ ที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษาจะส่งผลทำให้เกิดความโปร่งใสและทำให้การบริหารของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างเต็มศักยภาพ (ผู้ปกครองคนที่ 2)

ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตรวจสอบระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาในเรื่องต่างๆ เช่น การบริหารงานงบประมาณ การดำเนินงานตามแผนงานและโครงการ (ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้คณะครู นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นการพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน (ผู้แทนสถานศึกษา)

ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการวางแผนในการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษา รวมทั้งการลงมติหรือลงความคิดเห็นในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสถานศึกษาต่อไป โดยกล่าวว่า

การลงความเห็นหรือการลงมติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในการประชุมฝ่ายบริหารของโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอีกวิถีการหรือช่องทางในการร่วมตัดสินใจ เนื่องจากผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนเป็นตัวแทนที่ได้รับการคัดเลือกมาเพื่อพัฒนาโรงเรียน (ผู้บริหารสถานศึกษา)

การเปิดโอกาสให้ครูหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการช่วยหรือมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ เป็นการรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายเพื่อให้ได้มาซึ่งการตัดสินใจที่เหมาะสมที่สุด แต่บางเรื่องผู้บริหารจำเป็นต้องตัดสินใจเร่งด่วนด้วยตนเอง (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คนที่ 1)

ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนและการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาในด้านต่างๆ (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คนที่ 2)

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ยังกล่าวว่า การเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งต่อสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานของสถานศึกษานั้นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยระบุว่า

ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองในฐานะสมาชิกของสมาคมครูและผู้ปกครองนักเรียนได้ร่วมส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษา เช่น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการใช้งานงบประมาณ การอนุมัติโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา (ผู้ปกครองคนที่ 1)

การที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีบทบาทในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญมากขององค์กร ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการทำงานต่าง ๆ ต่างๆว่าจะประสบความสำเร็จหรือจะประสบความล้มเหลว (ผู้ปกครองคนที่ 2)

ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาร่วมกันตัดสินใจในเรื่องต่างๆ เช่น แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน การวางแผนในการพัฒนาสถานศึกษาด้านต่างๆ (ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ตัวแทนนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง อีกทั้งรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนเพื่อที่จะได้ทราบมุมมองและปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างแท้จริง (ผู้แทนสถานักเรียน)

3.2 แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินการในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนทรัพยากรด้านต่างๆให้กับครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานในสถานศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรด้านต่างๆโดยการสนับสนุนทรัพยากรจากภายในสถานศึกษาและการระดมจากหน่วยงานภายนอกเพื่อให้เกิดการดำเนินงานในสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยกล่าวว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรด้านต่างๆให้กับครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานในสถานศึกษา เช่น การรับบริจาคเพื่อร่วมสมทบทุนเพื่อการกุศลให้กับทางสมาคมครูและผู้ปกครองของทางโรงเรียนและจากการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก (ผู้บริหารสถานศึกษา)

เพื่อให้เกิดการดำเนินงานในสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทรัพยากรด้านต่างๆควรมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คนที่ 1)

ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนโครงการและกิจกรรมต่างๆของครูและบุคลากรเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์
(หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คนที่ 2)

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ยังกล่าวถึงการที่ผู้บริหารสนับสนุนทรัพยากรด้านต่างๆให้กับครูและบุคลากรนั้นถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนองค์กรที่ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาในด้านต่างๆโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอน โดยระบุว่า

ผู้บริหารควรสนับสนุนอุปกรณ์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแก่ครูและบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อุปกรณ์ช่วยสอน เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงสื่อการเรียนการสอนได้ ครูสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการลดภาระครูที่ต้องจัดหาซื้ออุปกรณ์ในการสอนเอง
(ผู้ปกครองคนที่ 1)

ผู้บริหารสถานศึกษาที่สนับสนุนทรัพยากรด้านต่างๆ ถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการขององค์กร ทำให้องค์กรเกิดการขับเคลื่อน เพื่อให้เกิดการพัฒนาและมีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง (ผู้ปกครองคนที่ 2)

ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ช่วยสนับสนุนทรัพยากรด้านต่างๆที่จะช่วยพัฒนาสถานศึกษา เช่น ทุนทรัพย์ หรืออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน (ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ผู้บริหารควรสนับสนุนทรัพยากรด้านต่างๆในการดำเนินกิจกรรมของครูและนักเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความพร้อมในการดำเนินงาน (ผู้แทนสถานักเรียน)

ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานตามภารกิจอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้เลือกปฏิบัติหน้าที่ในงานพิเศษตามความสมัครใจและศักยภาพของบุคคลนั้นๆ ซึ่งสามารถแสดงศักยภาพได้เต็มที่เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยกล่าวว่า

ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้เลือกทำงานฝ่ายหรืองานพิเศษในแต่ละภาคเรียนและทุกๆปีการศึกษาตามความถนัดและความสมัครใจโดยไม่บังคับ (ผู้บริหารสถานศึกษา)

บ่อยครั้งที่ผู้ได้รับมอบหมายงานไม่เต็มใจหรือขาดทักษะความสามารถในเรื่องนั้นๆ งานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายก็ไร้ซึ่งประสิทธิผล (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คนที่ 1)

ผู้บริหารควรมีการจัดกิจกรรมที่ให้ครูและบุคลากรได้มีส่วนร่วมในการทำงานและแสดงศักยภาพของตนเองโดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคลเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้แสดงออกถึงความสามารถอย่างแท้จริง (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คนที่ 2)

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ยังกล่าวถึงการได้รับการส่งเสริมและได้รับคำแนะนำจากผู้บริหารซึ่งอาจจะเป็นแนวทางหนึ่งในการช่วยสนับสนุนความร่วมมือร่วมใจกัน อีกทั้งเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับของครูและบุคลากร โดยระบุว่า

ผู้บริหารควรมีการให้กำลังใจเพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูและบุคลากร อยู่เสมอได้ทำงานอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ (ผู้ปกครองคนที่ 1)

ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการที่ถือว่ามีผลต่อการทำงาน การปฏิบัติงาน คือ การส่งเสริมและการแนะนำจากผู้บริหารให้มีโอกาสได้พัฒนาตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญต่อสภาพจิตใจ ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพที่สูงขึ้น (ผู้ปกครองคนที่ 2)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ช่วยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในองค์กรได้ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติภารกิจอย่างเต็มใจ โดยการมีส่วนร่วมในโครงการหรือกิจกรรมสำคัญของสถานศึกษา เพื่อเป็นการให้กำลังใจครูและบุคลากรที่ปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็ง (ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการให้กำลังใจครู บุคลากรและนักเรียนที่ปฏิบัติภารกิจอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เพื่อช่วยส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจให้กับทุกฝ่าย (ผู้แทนสถานักเรียน)

ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้อยู่เสมอ

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้น ผู้บริหารมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมแรงในรูปแบบต่างๆให้กับผู้ปฏิบัติงาน เช่น การให้กำลังใจ การอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ การให้ข้อเสนอแนะ เป็นต้น โดยกล่าวว่า

ในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ โครงการต่างๆในแต่ละภาคเรียนและปีงบประมาณนั้น จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ได้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ คอยถามไถ่ปัญหาหรือให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้ปฏิบัติงานอยู่เสมอ (ผู้บริหารสถานศึกษา)

การเสริมแรงเชิงบวกในรูปแบบต่างๆจากผู้บริหารเป็นอีกหนึ่งแรงขับที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คนที่ 1)

ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามความสามารถและความถนัดเพื่อการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยการให้กำลังใจหรือการช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ เช่น การชมเชย การสนับสนุนทรัพยากรหรืองบประมาณอย่างเพียงพอ (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คนที่ 1)

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ยังกล่าวถึงการที่ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองในรูปแบบต่างๆ มีส่วนร่วมในการวางแผน เสนอข้อคิดเห็น เพื่อที่จะได้รับความคิดเห็นที่หลากหลายในการนำมาดำเนินงานในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยระบุว่า

ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อที่จะได้นำทักษะความรู้ และประสบการณ์มาปรับใช้ในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ (ผู้ปกครองคนที่ 1)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผน เสนอแนวคิด และมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร เพื่อให้เกิดการพัฒนาและประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ และเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ (ผู้ปกครองคนที่ 2)

ผู้บริหารเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุน การดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ (ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ผู้บริหารควรมีการสนับสนุนเรื่องต่างๆที่เป็นกิจกรรมของครูและนักเรียนในโรงเรียน อีกทั้ง ควรมีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความ เรียบร้อย (ผู้แทนสถานักเรียน)

3.3 แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการมีส่วนร่วมใน ผลประโยชน์

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการ บริหารแบบมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับคำชมเชย หรือการยกย่องเชิดชูเกียรติจากการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึง การส่งเสริมให้ทุกฝ่ายได้รับคำชมเชยหรือการยกย่องเชิดชู เกียรติจากการดำเนินงานด้วยแนวทางต่างๆ เช่น การมอบใบประกาศเกียรติคุณ การกล่าวคำยกย่อง ชมเชย เป็นต้น ถือว่าเป็นการสร้างคุณค่าทางจิตใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน โดยกล่าวว่า

การมอบใบประกาศเกียรติคุณและกล่าวชื่นชมครูและบุคลากรที่ได้รับการยกย่องดีเด่นใน ด้านต่างๆ ตามวาระและโอกาสอันสมควร เช่น กิจกรรมวันครูที่จัดขึ้นในทุกปี (ผู้บริหารสถานศึกษา)

การมอบรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ที่ปฏิบัติงานได้ยอดเยี่ยมถือเป็นอีกหนึ่งผลงานที่เป็นเชิง ประจักษ์ที่มีคุณค่าต่อผู้ได้รับ เช่นเดียวกันกับการกล่าวคำชมเชยก็สร้างคุณค่าทางจิตใจและ เป็นกำลังใจให้กับคนปฏิบัติงานได้เช่นกัน (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คนที่ 1)

ผู้บริหารควรเสริมสร้างกำลังใจแก่ครูและบุคลากรโดยการยกย่องชมเชยในความสำเร็จจาก การดำเนินงานด้านต่างๆ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีพลังกายและใจในการดำเนินงานให้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คนที่ 2)

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ยังกล่าวว่า การได้รับคำชมเชยหรือการยกย่องเชิดชูเกียรติจากผู้บริหารสถานศึกษานั้นเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานที่ดียิ่ง ยิ่ง อีกทั้ง ผู้บริหารควรมีการสนับสนุนสวัสดิการต่างๆ ให้กับครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเป็นการสร้างกำลังใจในการขับเคลื่อนการดำเนินงานอีกด้วย โดยระบุว่า

ผู้บริหารควรมีการกล่าวคำชมเชยและยกย่องการทำงานที่สำเร็จของครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยความชื่นชม (ผู้ปกครองคนที่ 1)

การที่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับคำชมเชยหรือการยกย่องเชิดชูเกียรติจากผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นสิ่งที่ดีงามและเหมาะสมอย่างยิ่งเพราะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานโดยตรง และสิ่งสำคัญคือ บุคลากรทุกคน ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จขององค์กร (ผู้ปกครองคนที่ 2)

ผู้บริหารควรมีการสนับสนุนสวัสดิการต่างๆ ให้กับครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อเป็นการสร้างกำลังใจในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน (ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ผู้บริหารควรมีการแสดงความยินดีกับคณะครูและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี และนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงและผลงานโดดเด่นให้กับโรงเรียนอยู่เสมอ (ผู้แทนสถานนักเรียน)

3.4 แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงการเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาโดยผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้ากลุ่มงานต่างๆ ในการประชุมฝ่ายบริหารของสถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้แสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงานในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ โดยกล่าวว่า

ในการประชุมแต่ละสัปดาห์ครูและบุคลากรสามารถกำกับติดตามการดำเนินงานในสถานศึกษา โดยผ่านทางหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เป็นตัวแทนในการประชุม คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา(ผู้บริหารสถานศึกษา)

ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา ควรได้รับทราบความก้าวหน้าของงานหรือการดำเนินงานโดยมีส่วนร่วมกำกับและติดตามงานต่างๆ ทั้งนี้ จะทำให้งานที่ดำเนินอยู่เกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุด (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คนที่ 1)

ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงานในสถานศึกษาอย่างตรงไปตรงมา เพื่อนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงและแก้ไขให้การทำงานเป็นที่ยอมรับแก่สาธารณชนและเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คนที่ 2)

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ยังกล่าวว่า ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองสามารถติดตามการดำเนินงานภายในสถานศึกษาผ่านการประชุม หรือการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ เพื่อที่จะให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาและเกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่าย โดยระบุว่า

ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองสามารถติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาได้ผ่านหลากหลายทางช่อง เช่น การประชุมหรือการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ และสามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนาสถานศึกษาในด้านต่างๆ (ผู้ปกครองคนที่ 1)

การที่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีโอกาสเข้าร่วมในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษา ถือว่าเป็นสิ่งที่เหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะการพัฒนาจะเกิดขึ้นได้จะต้องเกิดจากการให้ความร่วมมือ การดูแลเอาใจใส่ เป็นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมที่จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่ายและทำให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจ มีมาตรฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างแท้จริง (ผู้ปกครองคนที่ 2)

ผู้บริหารควรมีการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีส่วนร่วมในการกำกับติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ (ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้นักเรียนหรือตัวแทนนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้ทราบข้อมูลข่าวสารจากทางโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง (ผู้แทนสถานักเรียน)

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสรุปการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

1.1.2 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 **ประชากร** ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2566 จำนวน 187 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 คน และครูผู้สอนจำนวน 182 คน

1.2.2 **ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม** ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา จำนวน 7 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 2 คน 3) ผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 2 คน 4) ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน และ 5) ผู้แทนสภานักเรียน จำนวน 1 คน

1.2.3 **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ แบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดตามวิธีคิดของลิเคิร์ท (Likert's Scale) 5 ระดับ โดยแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ (Corrected Item – Total Correlation) อยู่ระหว่าง .67 – 1.00 ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) เท่ากับ .97 และแบบสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ซึ่งผ่านการหาคุณภาพด้านความถูกต้อง ความครอบคลุมด้านเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษา

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้จัดทำแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ ได้รับการตอบกลับรวมทั้งสิ้น 187 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.00 ส่วนแบบสนทนากลุ่มนั้นผู้ศึกษาได้ดำเนินการสนทนากับผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเองตามวัน เวลา และสถานที่ที่ผู้ให้ข้อมูลสะดวก

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

2) การสนทนากลุ่ม ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากนั้นสรุปและนำข้อมูลมาเรียบเรียงเป็นแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

1.3 ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1.3.1 ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ซึ่งเมื่อพิจารณารายละเอียดรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า

1) **ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ** ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการรับรู้ เข้าใจปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา

2) **ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ** ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของ

กิจกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานตามภารกิจอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ และผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนทรัพยากรด้านต่างๆ ให้กับครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานในสถานศึกษา สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้อยู่เสมอ

3) *ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์* ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับสิ่งตอบแทน รางวัล และสวัสดิการอื่นๆ จากการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษา และสำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับคำชมเชย หรือการยกย่อง เชิดชูเกียรติจากการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษา

4) *ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล* ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการสรุปรายงานผลการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษาเพื่อนำมาวางแผนในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษา

1.3.2 แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มีแนวทาง ดังนี้

1) *ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ* ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างๆของสถานศึกษาผ่านช่องทางต่างๆที่ถูกต้องและเป็นจริง เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าใจและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อมูล ควรที่มีการประชุมเพื่อชี้แจงนโยบายในการบริหารสถานศึกษาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบและแสดงความคิดเห็นร่วมกันเพื่อแสดงให้เห็นถึงความชัดเจนและโปร่งใสของการบริหารงาน ทั้งนี้ ควรที่จะรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายในการตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผนในการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษา เช่น การลงมติหรือลงความคิดเห็นในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา การเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วน

เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งต่อสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานของสถานศึกษานั้นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2) *ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ* ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนทรัพยากรจากภายในสถานศึกษาและการระดมจากหน่วยงานภายนอกในการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้เลือกปฏิบัติหน้าที่งานพิเศษตามความสมัครใจ และศักยภาพของบุคคลนั้น ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรได้รับการส่งเสริมและได้รับคำแนะนำจากผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นแนวทางในการช่วยสนับสนุนความร่วมมือร่วมใจกัน อีกทั้งเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับของครูและบุคลากร ทั้งนี้ การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมแรงในรูปแบบต่างๆให้กับผู้ปฏิบัติงาน เช่น การให้กำลังใจ การอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ การให้ข้อเสนอแนะ มีการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองในรูปแบบต่างๆ มีส่วนร่วมในการวางแผน และเสนอข้อคิดเห็น เพื่อที่จะได้นำความคิดเห็นที่หลากหลายมาพัฒนาองค์กรต่อไป

3) *ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์* ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ทุกฝ่ายได้รับคำชมเชยหรือการยกย่องเชิดชูเกียรติจากการดำเนินงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การมอบใบประกาศเกียรติคุณ การกล่าวคำยกย่องชมเชย เป็นต้น ถือว่าเป็นการสร้างคุณค่าทางจิตใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งการได้รับคำชมเชยหรือการยกย่องเชิดชูเกียรติจากผู้บริหารสถานศึกษานั้นเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานที่ดีอย่างยิ่ง อีกทั้งควรมีการสนับสนุนสวัสดิการต่างๆ ให้กับครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเป็นการเสริมสร้างกำลังใจในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในสถานศึกษา

4) *ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล* ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษาโดยผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้ากลุ่มงานต่างๆ ควรให้ครูและบุคลากรได้แสดงความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารงานในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองติดตามการดำเนินงานภายในสถานศึกษาผ่านการประชุม หรือการประชุมสัมพันธในรูปแบบต่างๆ เพื่อที่จะให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาและเกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

2. อภิปรายผล

2.1 จากผลการศึกษา พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มีรูปแบบการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา HAPPY School Model มีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน และเป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยมีการจัดการเรียนรู้ทั้งรูปแบบการระดมสมอง แบบลงมือปฏิบัติจริง แบบร่วมมือกันเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการคิด กระบวนการแก้ไขปัญหาเป็นหลัก และเน้นเรื่องการอ่านออกของผู้เรียนเป็นเรื่องสำคัญที่สุด โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนอ่านคล่องและเขียนคล่องตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการพัฒนาครูทุกคนให้มีความสามารถในการนำเทคนิควิธีสอนให้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียน ใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีแหล่งเรียนรู้และแหล่งสืบค้นข้อมูล ครูในสายชั้นเดียวกันร่วมกันกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ใช้การวัดและประเมินผลแบบบูรณาการ ครูเน้นการใช้คำถามเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน นอกจากนี้ สถานศึกษาได้มีการดำเนินการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน เพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เน้นการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ดำเนินการตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ให้อ่านเท่าทันสื่อและสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ จัดกิจกรรมพัฒนาให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน พัฒนาคุณธรรมผู้เรียนตามหลักสูตร เน้นให้ผู้เรียนมีวินัย ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ มีระบบการแนะแนวและดูแลสุขภาพจิต นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอน และมีการเรียนรู้ในโลกกว้างโดยการเข้าไปศึกษาภูมิปัญญา กับชุมชนรอบๆ สถานศึกษา (โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร, 2566) ซึ่งแนวคิดที่ได้จากการศึกษา พบว่า โอกาสในการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจของครู อาจารย์ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการสอนของครู ครูนิยมชมชอบผู้บริหารที่เปิดโอกาสให้พวกเขามีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากกว่าผู้บริหารที่ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้พวกเขาได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ครูไม่ได้มีความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในทุกเรื่อง ทุกปัญหา บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและครูในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ควรแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา ปัจจัยทั้งภายในและภายนอกตัวครูมีผลกระทบต่อระดับความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และเพื่อให้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบังเกิดผลเต็มที่ (Hoy & Miskel, 2008) สอดคล้องกับ จีระภา มีหาวยหลิม (2541) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมี

ส่วนร่วมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ข้อเสนอแนะการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร พบว่า ควรเปิดโอกาสให้มีการจัดประชุมชี้แจง ร่วมรับฟังแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานต่างๆ มีส่วนร่วมในการวางแผนและช่วยกันดำเนินงานตามขอบข่ายงานที่จะรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอน และการประเมินผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ชื่นชมกับผลสำเร็จร่วมกันทุกฝ่ายและทุกคนอย่างมีความเสมอภาคและโดยชอบธรรม มีส่วนร่วมในการเสนอผลงานและยึดมติที่ประชุมอย่างเป็นประชาธิปไตย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อพบว่า

2.1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มีการปรับแผนปฏิบัติงานประจำปี/มีปฏิทินงานวิชาการประจำปีการศึกษาที่สอดคล้องกับผลการดำเนินงานและสภาพปัญหา มีการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง (โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร, 2566) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเองยังส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวอีกด้วย สอดคล้องกับแนวความคิดของ จตุพล โนมณี (2562) ที่กล่าวว่า การร่วมดำเนินการ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดและการเข้าร่วมโครงการกิจกรรมต่างๆขององค์กร เช่น การร่วมออกแรง การร่วมบริจาคทรัพย์ การร่วมทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการประสานขอความร่วมมือโดยดำเนินงานตามแผนที่วางไว้และมีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น และสุรภพ นาคนชม (2564) ได้กล่าวว่า การที่ครูได้เกี่ยวข้องกับดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการตัดสินใจ โดยจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจเต็มกำลังความรู้ ความสามารถของตนเองเป็นการดำเนินงานตามโครงการและแผนงานและเป็นการก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Miller (1989) ที่ได้ศึกษาการกำหนดการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ของโรงเรียนชนบทในสหรัฐอเมริกา จากการวิจัย พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งการให้ครูมีส่วนร่วมจะมีประโยชน์อย่างมากในด้านการยอมรับและความเข้าใจ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรม สอดคล้องกับผลการสนทนากลุ่มที่กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ช่วยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในองค์กรได้ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติภารกิจอย่างเต็มใจ โดยการมีส่วนร่วมในโครงการหรือกิจกรรมสำคัญของสถานศึกษา เพื่อเป็นการให้กำลังใจครูและบุคลากรที่ปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็ง

ในขณะที่ข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้อยู่เสมอ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการขาดการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรในการในการเข้ารับการอบรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานที่ได้รับมอบหมาย และติดตามผลการนำไปใช้และผลที่เกิดกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร, 2566) โดยอาจทำให้ครูและบุคลากรขาดทักษะในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ พรเทพ เหมรานนท์ (2564) กล่าวว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษาทำให้เกิดการร่วมกันดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของภาครัฐ นักเรียน ชุมชน ครอบครัวโดยเป็นคณะทำงาน การดำเนินงานในกิจกรรมนั้นๆ ตามภารกิจที่กำหนด ร่วมกันส่งผลให้โครงการที่ได้ดำเนินการประสบความสำเร็จรวมถึงการมีส่วนร่วมทั้งแบบชั่วคราวและแบบถาวร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนุวัตร สุธรรมปวง (2562) ที่กล่าวว่า แนวทางการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานวิชาการ จัดอบรมชี้แจงเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจด้านวิชาการแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารงบประมาณ จัดให้มีคณะกรรมการจัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษามาจากบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ด้านการบริหารงานบุคคล ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนติดตามประเมินผลการพัฒนาของครู และบุคลากรทางการศึกษา การพิจารณาความดีความชอบ ด้านการบริหารงานทั่วไป จัดประชุม วางแผน และพัฒนาสถานศึกษาทุกครั้งและต่อเนื่องเป็นประจำ

2.1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู เป็นสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ครู บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ จากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้รูปแบบการบริหารจัดการ Happy School Model โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการบริหารโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สมาคมครูและผู้ปกครอง ผู้ปกครองและผู้นำชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและร่วมมือวางแผนในการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน (โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร, 2566) สอดคล้องกับแนวความคิดของ Robbins (1990) ที่กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ

ตัดสินใจกับผู้บริหาร สอดคล้องกับแนวความคิดของ ไชยา หานุภาพ (2564) ที่กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญต่อการบริหารหน่วยงานโดยมีลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมทำ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมควบคุม และตรวจสอบในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีอิสระ โดยกระทำด้วยความเต็มใจเพื่อให้งานนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และปาริชาต แก้วสาร (2564) ได้กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน การแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบและร่วมมือกันตลอดจนการประเมินผล โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ มีสิทธิในการตัดสินใจร่วมกันกับผู้บริหารและมีความอิสระในการปฏิบัติงาน โดยทุกฝ่ายต่างมุ่งที่จะสนับสนุน และทำให้เกิดประสิทธิผลต่อองค์การตามที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hoy and Miskel (2008) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูอาจารย์ พบว่า โอกาสในการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจของครู อาจารย์ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการสอนของครู ครูนิยมชมชอบผู้บริหารที่เปิดโอกาสให้พวกเขามีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากกว่าผู้บริหารที่ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้พวกเขาได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ครูไม่ได้มีความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในทุกเรื่อง ทุกปัญหา บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและครูในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจควรแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา ปัจจัยทั้งภายในและภายนอกตัวครูมีผลกระทบต่อระดับความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และเพื่อให้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบังเกิดผลเต็มที่ ผู้บริหารควรหาคำตอบจากคำถามต่อไปนี้ 1) สถานการณ์อย่างไรที่ครูควรเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากน้อยเพียงใดและอย่างไร 3) การตัดสินใจในกลุ่มควรใช้เมื่อใดและ 4) ผู้บริหารควรมีบทบาทอย่างไรจึงจะถือว่ามีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการรับรู้ เข้าใจปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการสนทนากลุ่มที่กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างๆของสถานศึกษาผ่านช่องทางต่างๆที่ถูกต้องและเป็นจริง เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าใจและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อมูล ควรที่มีการประชุมเพื่อชี้แจงนโยบายในการบริหารสถานศึกษาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความชัดเจนและโปร่งใสของการบริหารงาน

ในขณะที่เดียวกันข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษาที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาอาจขาดการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร และผู้มีส่วน

เกี่ยวข้องได้ตรวจสอบกระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาในขั้นตอนต่างๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ Yukl (1981) ที่กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นลักษณะการบริหารที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีอิสระในการทำงาน ตลอดจนมีสิทธิในการเสนอความคิดเห็นเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาซึ่งลักษณะดังกล่าวย่อมเป็นแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความพึงพอใจและมีผลการปฏิบัติงานสูงขึ้น

2.1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มีการบริหารและการจัดการอย่างเป็นระบบ ได้ใช้เทคนิคการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีการบริหารจัดการที่หลากหลายวิธี เช่น การประชุมแบบมีส่วนร่วม การประชุมระดมสมอง การประชุมกลุ่ม เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายที่ชัดเจนต่อเนื่อง มีการปรับแผนปฏิบัติงานประจำปีที่สอดคล้องกับผลการดำเนินงาน สภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา และนโยบาย การปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีการดำเนินการนิเทศกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงานผล การจัดกิจกรรมหรือโครงการ และได้ใช้กระบวนการวิจัยในการรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้เป็นฐานในการวางแผนพัฒนาคุณภาพของกลุ่มนักเรียนงานวิชาการ (โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร, 2566) ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ เตือนเพ็ญ ยลไชย (2562) ที่กล่าวว่า กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองนักเรียนในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีการตีค่าจากการวัดผลและกำหนดคุณค่า โดยอาศัยเกณฑ์ซึ่งมีการกำหนดเกณฑ์ไว้อย่างหลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับแต่ละกิจกรรม โครงการในการดำเนินงานทางด้านการบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับศักยภาพของผู้รับการประเมิน เป็นการกำกับ ติดตาม และนำผลการประเมินไปพัฒนาและวางแผนแก้ไขข้อบกพร่องที่พบในการประเมินผล พัฒนาศักยภาพเพื่อให้งานแต่ละฝ่ายเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ และสอดคล้องกับ จีระภา มีห้วยหลิม (2564) ที่กล่าวว่า การประเมินผล เป็นการมีส่วนร่วมในการควบคุม กำกับดูแล และการประเมินภายในของสถานศึกษา เกี่ยวกับคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การกำกับ และติดตาม การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา การร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการดำเนินงานของกิจกรรม หรืองานหรือโครงการที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฮาริยานี เจอะโซ๊ะ (2562) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงกลยุทธ์ของการท่องเที่ยวชุมชนบางปู อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของการท่องเที่ยวชุมชนบางปู ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้นำ เงินทุน วัสดุ อุปกรณ์ การบริหาร คุณธรรมจริยธรรม และการตลาด และปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารแบบ

มีส่วนร่วมของการท่องเที่ยวชุมชนบางปู ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและภูมิปัญญา เทคโนโลยี สภาพแวดล้อม และสื่อมวลชน 2) ผลกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมของการท่องเที่ยวชุมชนบางปู ประกอบด้วย 7 กระบวนการ ได้แก่ การวางแผน การตัดสินใจ การจัดองค์การ การประสานงาน การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษาสอดคล้องกับผลการสนทนากลุ่มที่กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษาโดยผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้ากลุ่มงานต่างๆ ในการประชุมฝ่ายบริหารของสถานศึกษา ควรให้ครูและบุคลากรได้แสดงความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารงานในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองติดตามการดำเนินงานภายในสถานศึกษาผ่านการประชุม หรือการประชุมสัมพันธในรูปแบบต่างๆ เพื่อที่จะให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาและเกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

ในขณะที่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษาที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาอาจขาดการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริเกศ เพ็ชรขำ (2565) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เป็นการศึกษาที่สถานศึกษานั้นได้มีการมอบหมายหน้าที่ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และหัวหน้าฝ่ายวิชาการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการนิเทศติดตาม สรุปรายงานผล การเสนอแนะแนวทางการดำเนินการของโครงการงานกิจกรรม เมื่อสิ้นสุดการดำเนินรายงานเผยแพร่ให้บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาได้รับรู้เพื่อนำผลไปพัฒนากระบวนการทำงาน

2.1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู สถานศึกษามีการพัฒนาส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาในการมอบเกียรติบัตรต่างๆ ให้แก่ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมประชุม อบรม ทั้งที่สถานศึกษาจัดขึ้นเองและหน่วยงานอื่นจัดขึ้น เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาตนเอง อันจะส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น (โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร, 2566) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จีระภา มีห้วยหลิม (2564) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการได้รับผลตอบแทนจากการดำเนินงานในสถานศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งตอบแทน รางวัล หรือการให้ขวัญกำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติ การจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรตามความเหมาะสม การส่งเสริมให้บุคลากรสามารถ

พัฒนาความก้าวหน้าทางด้านผลงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรใช้เทคโนโลยี และวิทยาการใหม่ ๆ และสอดคล้องกับ ราม เวื่อนทองดี (2564) ที่กล่าวว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องในการได้รับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของโครงการงานกิจกรรมของสถานศึกษาเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่จะได้รับของการมีส่วนร่วมในการทำงาน วางแผน การลงมือปฏิบัติและการรับผลตอบแทนในด้านของคำชมเชยหรือผลประโยชน์อื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Baksh (1995) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและเจตคติในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถูกพบระหว่างการมีส่วนร่วมที่ได้รับความพึงพอใจในค่าตอบแทน ความผูกพันต่อองค์กร และความพึงพอใจในการมีอิสระในการปฏิบัติงาน การค้นพบสิ่งเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมสามารถเพิ่มระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับสิ่งตอบแทน รางวัล และสวัสดิการอื่นๆ จากการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการสนทนากลุ่มที่กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ทุกฝ่ายได้รับคำชมเชยหรือการยกย่องเชิดชูเกียรติจากการดำเนินงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การมอบใบประกาศเกียรติคุณ การกล่าวคำยกย่องชมเชย เป็นต้น ถือว่าเป็นการสร้างคุณค่าทางจิตใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งการได้รับคำชมเชยหรือการยกย่องเชิดชูเกียรติจากผู้บริหารสถานศึกษานั้นเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานที่ดียิ่งๆ ควรมีการสนับสนุนสวัสดิการต่างๆให้กับครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเป็นการเสริมสร้างกำลังใจในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในสถานศึกษาอีกด้วย

ในขณะที่เดียวกันข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับคำชมเชย หรือการยกย่องเชิดชูเกียรติจากการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาอาจขาดการให้คำชมเชย หรือยกย่องเชิดชูเกียรติกับครูและบุคลากรจากผลการปฏิบัติงานต่างๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ ธัชกร จับใจนาย (2563) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ร่วมกันจากการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมในสถานศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยอาจจะเป็นผลประโยชน์ทางวัตถุทางสังคมหรือโดยส่วนตัว

2.2 แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งผู้วิจัยอภิปรายผลด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ

ที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 1.1) ควรมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับคำชมเชยหรือการยกย่องเชิดชูเกียรติจากการดำเนินงานร่วมกัน 1.2) ควรสนับสนุนสวัสดิการให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Baksh (1995) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและเจตคติในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถูกพบระหว่างการมีส่วนร่วมที่ได้รับความพึงพอใจในค่าตอบแทน ความผูกพันต่อองค์กร และความพึงพอใจในการมีอิสระในการปฏิบัติงาน การค้นพบสิ่งเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมสามารถเพิ่มระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ มีดังนี้

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ดังนี้

3.1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้อยู่เสมอ ดังนั้น

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะกับครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้พัฒนาตนเองในรูปแบบต่างๆ

3.1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา ดังนั้น

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างๆของสถานศึกษาผ่านช่องทางต่างๆที่ถูกต้องและเป็นจริง เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าใจและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อมูล
- 2) ผู้บริหารควรที่มีการประชุมเพื่อชี้แจงนโยบายในการบริหารสถานศึกษาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบเพื่อความโปร่งใส

3.1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษา ดังนี้

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษาโดยผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้ากลุ่มงานต่างๆ

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องติดตามการดำเนินงานภายในสถานศึกษาในรูปแบบต่างๆ เพื่อที่จะให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาและเกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

3.1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับคำชมเชย หรือการยกย่องเชิดชูเกียรติจากการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษา ดังนี้

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับคำชมเชย หรือการยกย่องเชิดชูเกียรติจากการดำเนินงานด้วยแนวทางต่างๆ เช่น การมอบใบประกาศเกียรติคุณ การกล่าวคำยกย่องชมเชย เป็นต้น

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสนับสนุนสวัสดิการต่างๆให้กับครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเป็นการสร้างกำลังใจในการขับเคลื่อนการดำเนินงานอีกด้วย

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

3.2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สถานศึกษา โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

3.2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- จตุพล โนมณี. (2562). แนวทางในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาวัฒนธรรมในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล. (การศึกษาอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- จักรพงษ์ แผ่นทอง. (2562). การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวิทยานิพนธ์สารนิพนธ์และการศึกษาอิสระ. (พิมพ์ครั้งที่ 2 แก้ไขปรับปรุง).
- จันทร์จิรา สุตใจ. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม.
- จิระภา มีหาวยหลิม. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, ศรีสะเกษ.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2541). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- _____. (2555). ประมวลสาระชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5), นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไชยา หานุกภาพ. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- ดวงสุดา ผาติอภินันท์. (2562). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม.
- เดือนเพ็ญ ยลไชย. (2562). การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.

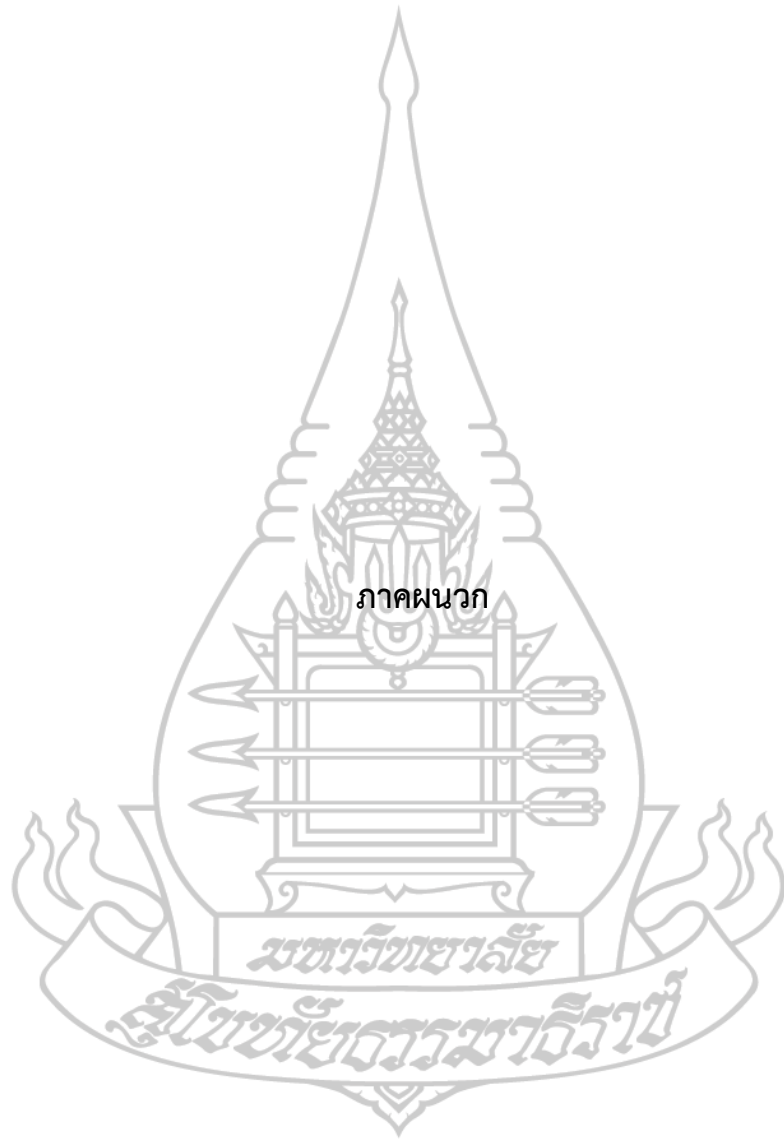
- ทับทิม แสงอินทร์. (2559). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ปาริชาติ แก้วสาร. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราจีนบุรี นครนายก. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- วัชรกร ชวดกลางลา. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- บุษบา เคชนะอ่อน. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- ธัชกร จับใจนาย. (2563). ความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขต สุดถิ่นไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- พรเทพ เหมรานนท์. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ธัญลักษณ์ ชิตสนิท. (2565). แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. (การศึกษาอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- ภูเบศร์ เข้มทอง. (2561). การศึกษาสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.

- ราม เรือนทองดี. (2564). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา,
พระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). แนวทางบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและ
สถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- สมบัติ ปัญญาคง. (2561). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดแหล่งเรียนรู้ใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1.(ปรัชญา
ดุสิตบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนอร์เทิร์นกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- สุรภพ นาคณคม. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครู สำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุขเกษม พาพิณิจ และคณะ. (2565). คู่มือนักเรียนโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร 2565. หนองบัวลำภู:
โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร.
- สุขเกษม พาพิณิจ และคณะ. (2565). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
(พ.ศ.2565 - 2568). หนองบัวลำภู: โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร.
- สุขเกษม พาพิณิจ และคณะ. (2566). รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา
2565. หนองบัวลำภู: โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร.
- สุกมาส อังสุโชติ และชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2565). การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลในประมวลสาระชุด
วิชาการวิจัยและการบริหารการศึกษา. (หน่วยที่ 12, น.1-109). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศิริเกศ เพ็ชรขำ. (2565). การบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่องานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- อนุวัตร สุธรรมปวง. (2562). แนวทางการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านป่าเหมือด
ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. (การศึกษาอิสระ ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.

- ฮาริยานี เจระโซ๊ะ. (2562). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงกลยุทธ์ของการท่องเที่ยวชุมชนบางปู อำเภอ ยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- Baksh, A. M. (1995, July). The relationship between participative management and job attitudes. *Dissertation Abstracts International (DAI)*, 56, 351-A.
- Best and Kahn James V. (1993). *Research in Education*. 7th ed. Boston: Allyn and Bacon. p. 246.
- Hack, W.G., Candoli, I. C., & Ray, J. R. (1995). *School Business administration: A Planning Approach*. 5th ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Hoy & Miskel. (1987). *Educational Administration: Theory Research and practice*. (3rd ed.). New York: Random house.
- Hoy, W.K. and Miskel, C.G. (2008). *Educational Administration Theory Research and Practice*. (8th ed). McGraw – Hill.
- John M.Cohen and Norman T. Uphoff. (1980) “Participation’s Place in Rural Development: seek clarity through specifics”, *World Development*. Vol. 8 : 219.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its marketing and value*. New York: McGraw-Hill.
- Miller, D. (1989). The genesis of configuration. *Academy of Management Review*, 12, 686-701.
- Newstrom, J.W. & Davis, K. (1993). *Organizational behavior. Human behavior at work 10th ed*. New York: McGraw-Hill.
- Ngubane, W. S. (2006). *An investigation into the implementation of participative management in a rural school in the Pietermaritzburg district*. Master's thesis in Education, Leadership Management, Education Department, Rhodes University, Makhanda, EC.
- Reihaneh Shagholi. (2010). Value creation through trust, decision making and teamwork in educational environment. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2010), 255 – 259.
- Robbins, Stephen P. (1990). *Organizational Behavior: Concepts, Controversies, Applications (ed)*. New Jersey: Prentice-Hall.

Shadid, W. and others. (1982). *Access and Participation: A Theoretical Approach in Participation of the Poor the Development*. Leiden: University of Leiden.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒราชภัฏ

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

ที่ อว.0602.16 (บ) / 867

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

6 ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษระ จตุพร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระ

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวยุรดา ฝ่ายพรหม นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต หนองบัวลำภู

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษานี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนศักดิ์ สายจำปา)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์ แผน นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-159-3546

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ โทร. 8506

ที่ อว 0602.16 (บ)/ 867 วันที่ 6 ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมปวีชญ์ คณิณพศุคย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการศึกษาต้นคว่ำอิฐระ

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวสุรดา ฝ่ายพรหม นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาต้นคว่ำอิฐระ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

การจัดทำการศึกษาต้นคว่ำอิฐระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาต้นคว่ำอิฐระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาต้นคว่ำอิฐระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร.รตศักดิ์ สายจำปา)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์ แผน นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล

รักษาราชการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้

รักษาราชการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-159-3546

ที่ อว.0602.16 (ว) / 867

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางซุด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๖ ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสันติสุข คำมูล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระ

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวยุรา ผ่ายพรหม นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต หนองบัวลำภู

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษานี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนศักดิ์ สายจำปา)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์ แผน นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-159-3546

ที่ อว.0602.16 (บ) / 848

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

3๐ พฤศจิกายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคำแสนวิทยาสรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา

จำนวน 40 ชุด

ด้วยนางสาวยุรดา ฝ่ายพรหม นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต หนองบัวลำภู

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองข้อมูลใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยขอความอนุเคราะห์บุคลากรในหน่วยงานของท่านตอบแบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา จำนวน 40 ชุด ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้ จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาแนบมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศิริวาน)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-159-3546

ที่ อว.0602.16 (บ) / 17

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

11 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษากับข้อมูลสารสนเทศจากกลุ่มเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ดร.สุเกษม พาพิณิจ (ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวการสหภาพกลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต หนองบัวลำภู

ด้วยนางสาวสุรดา ฝ่ายพรหม นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต หนองบัวลำภู

ในกรณี นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสหภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาคำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศิริรัตน์)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-159-3546

ที่ อว.0602.16 (น) / 11

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางซุด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

11 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษากับข้อมูลการสนทนากลุ่มเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน นางสาวกมลวรรณ ทองสัน (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต หนองบัวลำภู

ด้วยนางสาวสุรดา ฝ่ายพรหม นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต หนองบัวลำภู

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษานำมาพร้อมนี้ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีวong)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-159-3546

ที่ อว.0602.16 (บ) / 17

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

11 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลการสนทนากลุ่มเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน นายคฑาทูธ ไชยสิทธิ์ (หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต หนองบัวลำภู

ด้วยนางสาวยุรดา ฝ่ายพรหม นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง
แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต หนองบัวลำภู

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ จึงเรียนมาเพื่อ
ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระตามวัน เวลา
และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์
จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีรวม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-159-3546

ที่ อว.0602.16 (บ) / 17

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

11 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลการสนทนากลุ่มเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน นางงามผกา อินทปัญญา (ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลข หนองบัวลำภู

ด้วยนางสาวยุรดา ฝ่ายพรหม นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลข หนองบัวลำภู

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาคำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศวีรรม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-159-3546

ที่ อว.0602.16 (บ) / 17

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

11 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลการสนทนากลุ่มเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน นางอรพิน ศรีสุวรรณ (ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต หนองบัวลำภู

ด้วยนางสาวสุรดา ฝ่ายพรหม นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต หนองบัวลำภู

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีวงษ์)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-159-3546

ที่ อว.0602.16 (บ) / 17

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางซุด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๑ มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลการสนทนากลุ่มเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน นายชินวัฒน์ อุปรัดดา (ประธานคณะกรรมการสภานักเรียน โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลข หนองบัวลำภู

ด้วยนางสาวยุรดา ฝ่ายพรหม นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลข หนองบัวลำภู

ในกรณีนี้ นักศึกษามีความจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาคำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีรวม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย

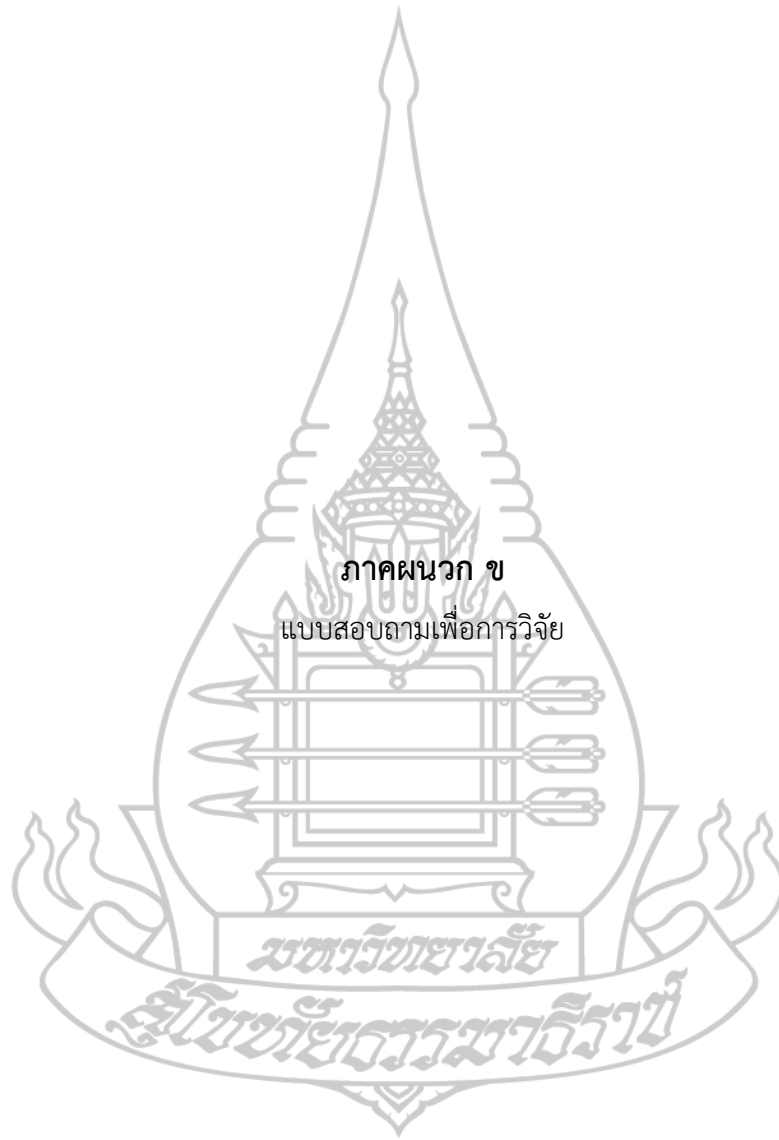
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-159-3546

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู**

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภูซึ่งแบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ผู้วิจัยขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาตอบตามความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด โดยข้อมูลและคำตอบทั้งหมดจะได้รับการปกปิดเป็นความลับและจะนำไปใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เท่านั้น ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามและส่งคืนภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวยุรดา ฝ่ายพรหม

นักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

โทรศัพท์ 098-159-3546 E-mail : divatist@gmail.com

กรุณาส่งแบบสอบถามคืนภายใน วันที่ 20 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2566

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน O หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

หญิง

ชาย

2. อายุ

ไม่เกิน 30 ปี

31 - 40 ปี

41 - 50 ปี

51 - 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

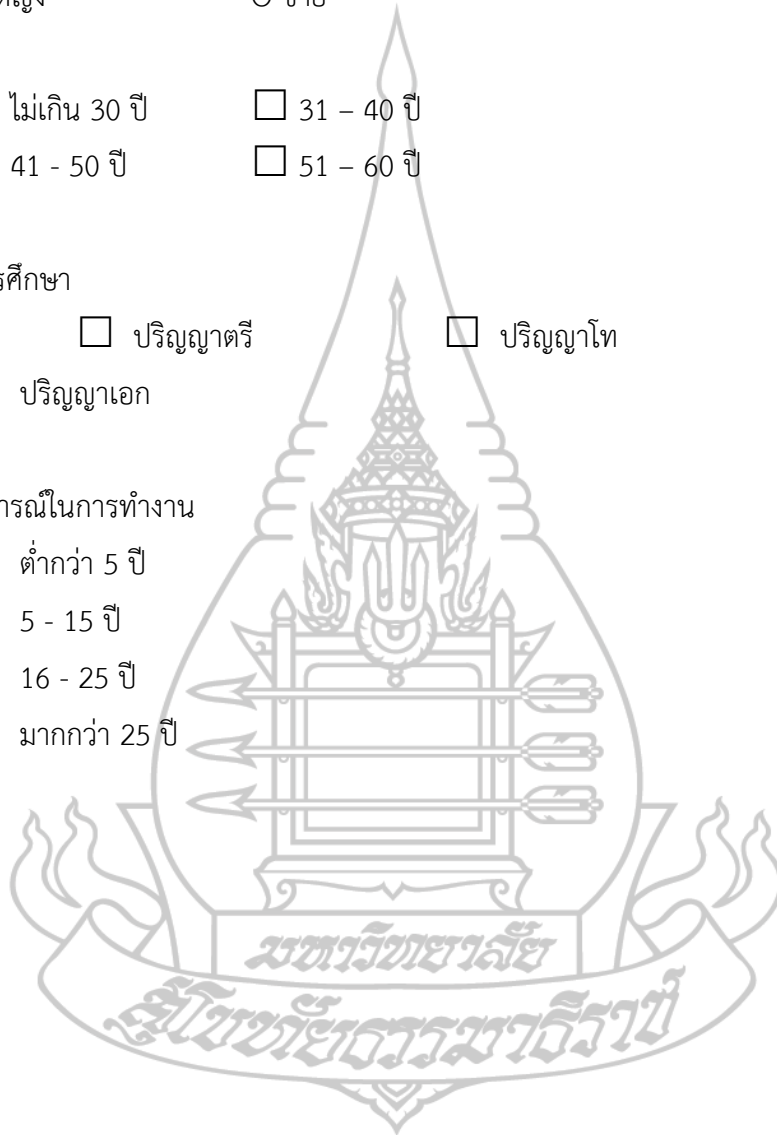
4. ประสบการณ์ในการทำงาน

ต่ำกว่า 5 ปี

5 - 15 ปี

16 - 25 ปี

มากกว่า 25 ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่สอดคล้องกับระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ของผู้บริหารสถานศึกษาของท่าน เพียงข้อละ 1 ระดับเท่านั้น โดยกำหนดระดับดังนี้
ระดับ 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ระดับ 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
ระดับ 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการรับรู้ เข้าใจปัญหาในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา					
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนทรัพยากรด้านต่างๆ ให้กับครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานในสถานศึกษา					
6	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือร่วมกันปฏิบัติงานตามภารกิจอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้อยู่เสมอ					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
8	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรม					
การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์						
9	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับคำชมเชย หรือการยกย่องเชิดชูเกียรติจากการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษา					
10	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับสิ่งตอบแทน รางวัล และสวัสดิการอื่นๆ จากการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษา					
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
11	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษา					
12	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษา					
13	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการสรุปรายงานผลการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษา					
14	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษาเพื่อนำมาวางแผนในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป					

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

แนวการสนทนากลุ่ม

เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

1. ท่านมีความคิดเห็นว่า ควรมีแนวทางส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในประเด็นดังต่อไปนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ
พัฒนาสถานศึกษา

.....
.....
.....

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ
พัฒนาสถานศึกษา

.....
.....
.....

2. ท่านมีความคิดเห็นว่า ควรมีแนวทางส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ในประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนทรัพยากรด้านต่าง ๆ ให้กับครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานใน
สถานศึกษา

.....
.....
.....

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานตามภารกิจอย่าง
เต็มใจและเต็มความสามารถ

.....

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้
อยู่เสมอ

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นว่า ควรมีแนวทางส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ในประเด็นดังต่อไปนี้

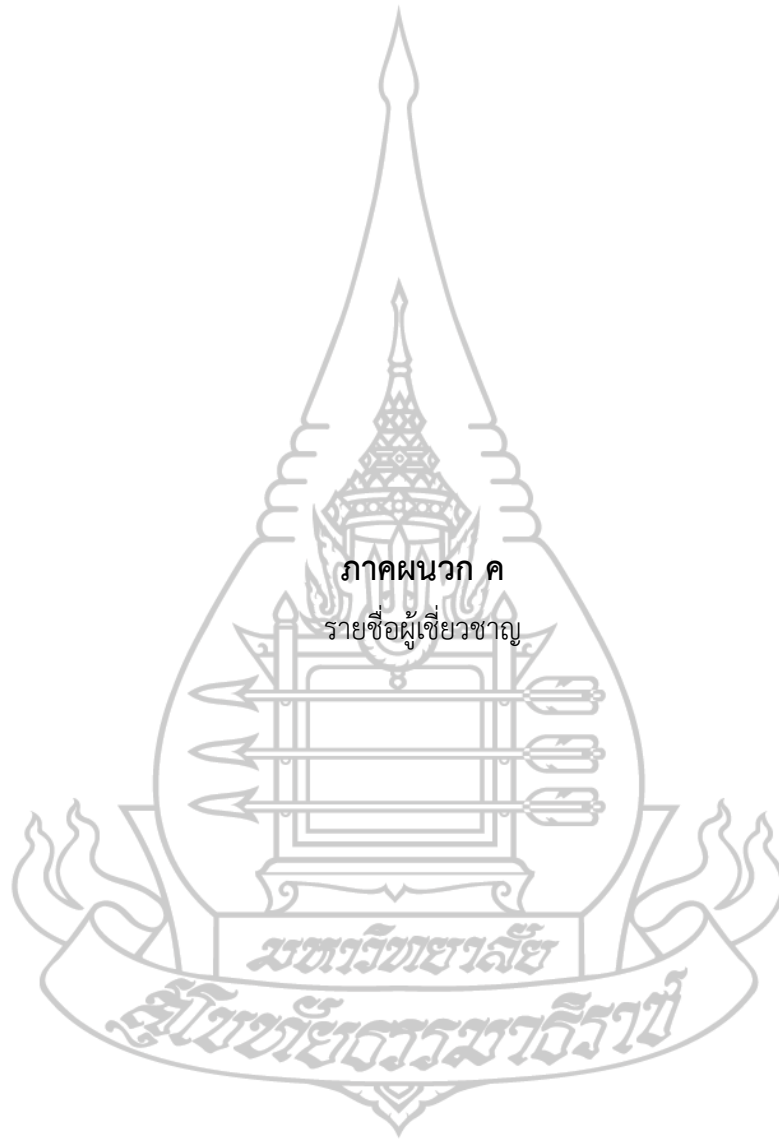
3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับคำชมเชย หรือการยกย่องเชิดชู
เกียรติจากการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา

.....

4. ท่านมีความคิดเห็นว่า ควรมีแนวทางส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในประเด็นดังต่อไปนี้

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงาน
ต่าง ๆ ในสถานศึกษา

.....

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชระ จตุพร (อาจารย์)

สถานที่ทำงาน : วิทยาลัยการศึกษา ม.พะเยา

วุฒิการศึกษา : ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (บริหารการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์หรือความชำนาญ : การบริหารการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา

การบริหารจัดการโรงเรียนทางเลือก การจัดทำแผนยุทธศาสตร์

องค์การทางการศึกษา ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีมปรีชญ์ คณินพศุตย์ (อาจารย์)

สถานที่ทำงาน : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

วุฒิการศึกษา : ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์หรือความชำนาญ : การวัดและประเมินผลการศึกษา การวิจัยการศึกษา

สถิติและคณิตศาสตร์

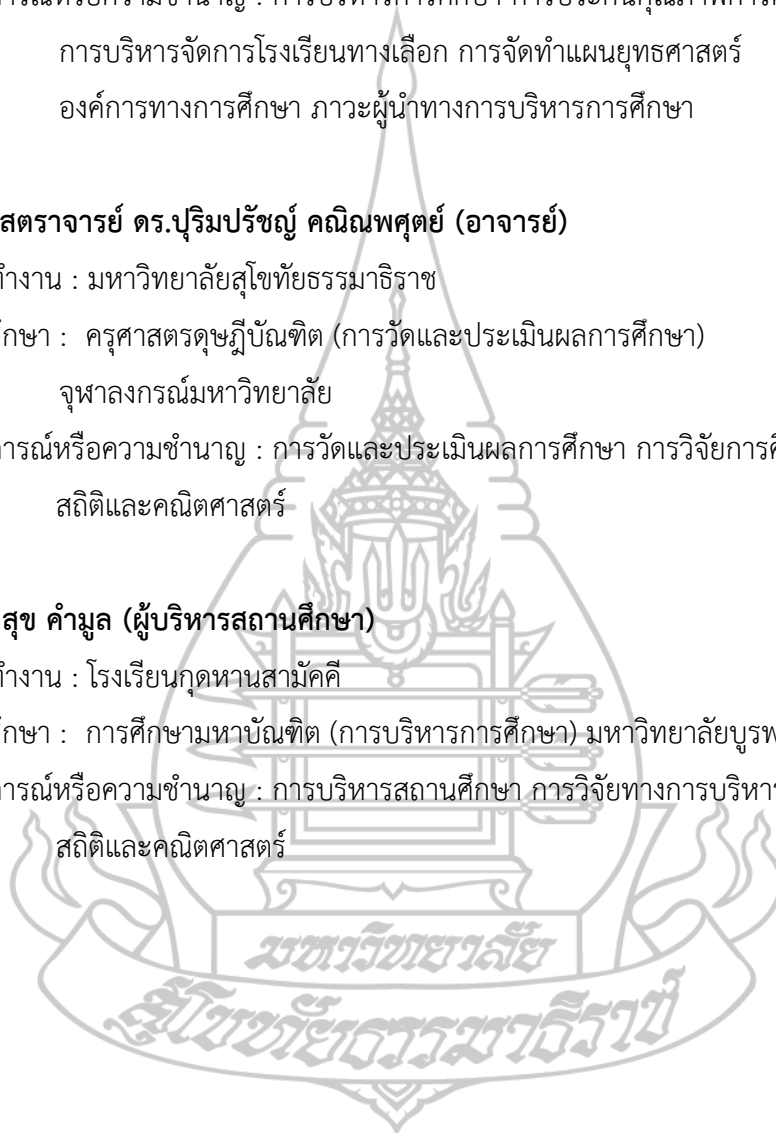
3. นายสันติสุข คำมูล (ผู้บริหารสถานศึกษา)

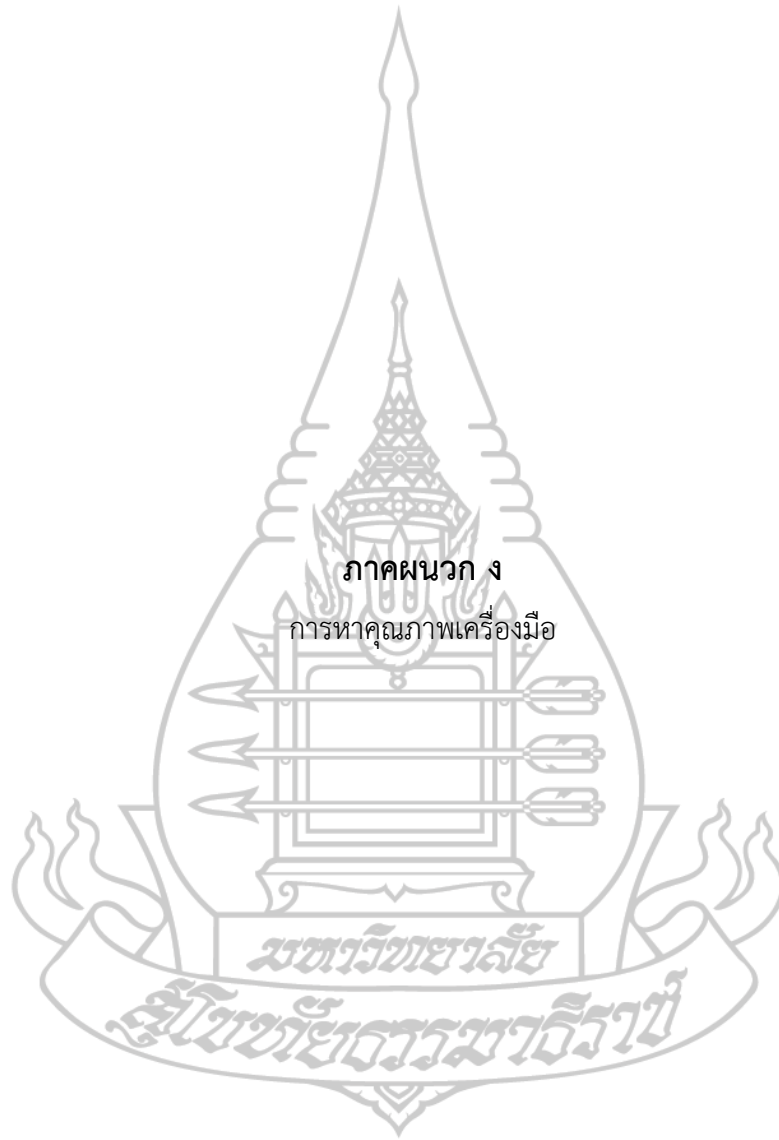
สถานที่ทำงาน : โรงเรียนกุดทานสามัคคี

วุฒิการศึกษา : การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา

ประสบการณ์หรือความชำนาญ : การบริหารสถานศึกษา การวิจัยทางการบริหารสถานศึกษา

สถิติและคณิตศาสตร์

ภาคผนวก ง
การหาคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาของโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
โดยการหาค่า IOC (Index of Item – Objective Congruence)

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม (\bar{x})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่	คนที่	คนที่				
		1	2	3				
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ								
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการรับรู้เข้าใจปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด	1	1	1	3	1	ใช้ได้	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 ตัด “ได้” หลังส่วนเกี่ยวข้อง ตัด “เพื่อ” ให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด”
2	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 ตัด “ได้” หลังส่วนเกี่ยวข้อง
3	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 ตัด “ใน” หลังการตรวจสอบ

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ						
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 ตัด “ใน” หลังการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ								
5	ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนทรัพยากรด้านต่างๆให้กับครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานในสถานศึกษา	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้	
6	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานตามภารกิจอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 ตัด “ได้” หลังส่วนเกี่ยวข้อง
7	ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้อยู่เสมอ	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้	
8	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความรู้สึก	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ			รวม (\bar{x})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ						
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	ร่วมในการเป็นเจ้าของ กิจกรรม							
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์								
9	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับ ผลตอบแทนจากการ ดำเนินงานต่างๆของ สถานศึกษา เช่น ค่า ชมเชย การยกย่องเชิดชู เกียรติ เป็นต้น	1	1	1	3	1	ใช้ได้	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 ตัด “ผลตอบแทน” หลัง ได้รับ ตัด “เช่น” และ “เป็น ต้น” เพิ่ม “หรือ” ระหว่างคำ ชมเชยและการยกย่องเชิด ชูเกียรติ ย้าย “คำชมเชย หรือ การ ยกย่องเชิดชูเกียรติ” แทนที่ผลตอบแทน
10	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูและผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับ ผลตอบแทนจากการ ดำเนินงานต่างๆของ สถานศึกษา เช่น สิ่งตอบ แทน รางวัล และ สวัสดิการอื่นๆ เป็นต้น	1	1	1	3	1	ใช้ได้	ตัด “ผลตอบแทน” หลัง ได้รับ ตัด “เช่น” และ “เป็น ต้น” เพิ่ม “หรือ” ระหว่าง รางวัลและสวัสดิการอื่นๆ ย้าย “สิ่งตอบแทน รางวัล หรือสวัสดิการอื่นๆ” แทนที่ผลตอบแทน
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล								
11	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิด โอกาสให้ครูและผู้มีส่วน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ			รวม (\bar{x})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ	คนที่	คนที่				
		1	2	3				
	เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษา							ตัด “ได้” หลังส่วนเกี่ยวข้อง
12	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 ตัด “ได้” หลังส่วนเกี่ยวข้อง
13	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการสรุปรายงานผลการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 ตัด “ได้” หลังส่วนเกี่ยวข้อง
14	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษาเพื่อนำมาวางแผนในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป	1	1	1	3	1	ใช้ได้	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 ตัด “ได้” หลังส่วนเกี่ยวข้อง

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

สุโขทัยวิทยาเขตราชภัฏวชิรเวศน์

Reliability

ค่าความตรงของแบบสอบถาม

Reliability Statistics

Cronbach's	N of Items
Alpha	
.970	14

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Dec1	4.2500	.66986	40
Dec2	4.3500	.73554	40
Dec3	4.2250	.69752	40
Dec4	4.1250	.68641	40
Opera1	4.0500	.74936	40
Opera2	4.1500	.57957	40
Opera3	4.2000	.68687	40
Opera4	4.2000	.60764	40
Ben1	4.1500	.66216	40
Ben2	4.1000	.70892	40
Asset1	4.1750	.63599	40
Asset2	4.2750	.75064	40
Asset3	4.1000	.81019	40
Asset4	4.0750	.72986	40

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Dec1	54.1750	59.174	.872	.967
Dec2	54.0750	60.789	.635	.972
Dec3	54.2000	58.626	.889	.967
Dec4	54.3000	58.164	.953	.966
Opera1	54.3750	58.804	.804	.969
Opera2	54.2750	60.820	.825	.968
Opera3	54.2250	58.589	.908	.967
Opera4	54.2250	60.179	.855	.968
Ben1	54.2750	58.358	.970	.966
Ben2	54.3250	58.430	.893	.967
Asset1	54.2500	58.910	.952	.966
Asset2	54.1500	60.233	.671	.971
Asset3	54.3250	60.789	.567	.974
Asset4	54.3500	58.233	.884	.967

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
58.4250	68.610	8.28309	14

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นางสาวยุรดา ฝ่ายพรหม
วัน เดือน ปี เกิด	12 กรกฎาคม 2537
สถานที่เกิด	อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
ที่อยู่ปัจจุบัน	โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร 273/1 ม.10 ตำบลลำภู อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู 39000
ประวัติการศึกษา	การศึกษาระดับอนุปริญญา (กศ.บ.) ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
ประวัติการทำงาน	ครูโรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู

